

ΝΕΟΣ
ΕΛΛΗΝΟΜΗΜΩΝ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΙ ΕΘΝΙΚΩΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΙ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

LIBRAIRIE ET IMPRIMERIE

CI-DEVANT

E. J. BRILL.

LEIDE — 1904.

Ε.γ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

(Μετά τοῦ παρενθέτου Πίνακος Β).

Πρώτη ἀσφαλῶς γνωστὴ ἑλληνικὴ ἑφημερίς εἶνε ἡ ἐν Βιέννῃ ἐν τῷ ἑλληνικῷ τυπογραφείῳ τῶν Μαρκίδων Πούλιου ἐκδιδομένη Ἐφημερίς, ἥτις, ἀρχαμένη τῷ 1791, ἐξηκολούθησε, καθ' ἃ φαίνεται, μέχρι τοῦ 1797, εἰ μὴ καὶ μέχρι τοῦ 1798¹. Μετ' αὐτὴν δ' ἐξεδόθησαν ἐν Βιέννῃ ὑπὸ τοῦ Εὐφρονίου Πωποδίκαι Εἰδήσεις διὰ τὰ ἀνατολικὰ μέρη, ἃς διεδέχθη μετὰ βραχὺν βίον ὁ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἰδρυθεὶς Ἑλληνικὸς τηλέγραφος, ὁμοίως ἐκδιδόμενος ἐν Βιέννῃ ἀπὸ τοῦ 1812. Τοῦτον δέ, ἀναληφθέντα τῷ 1817 ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ ἱατροῦ, ἀσιανολόγου καὶ λεξικογράφου Δημητρίου Ἀλεξανδρίδου, βλέπομεν συνεχιζόμενον μέχρι καὶ τοῦ 1829. Εἰς ταύτας δὲ τὰς πρώτας ἑλληνικὰς ἑφημερίδας ἐπεταὶ ἡ *Gazzetta Zacintia*, ἥτις ἤρχισεν ἐκδιδομένη τῷ 1812 ἐν Ζακύνθῳ ἰταλιστί, ἔπειτα δὲ καὶ ἑλληνιστί κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἐκ Μεσολογγίου Γερασίμου Καρβούνη, περὶ δὲ τὸν Ἰούνιον ἢ Ἰούλιον τοῦ 1813 καὶ ἑλληνιστί ἔπαυσε δ' ἐκδιδομένη τῷ 1814, συνεχισθεῖσα ἐν Κερκύρα ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν Ἐφημερίς Ἰονικὴ (*Gazzetta Ionia*). Τελευταία δὲ πρὸ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος ἑφημερίς εἶνε ἡ ἐν Λονδίῳ τῷ 1819 ἐπὶ βραχὺ ἐκδοθεῖσα Ἴρις².

¹ Ἡ πρώτη ἑλληνικὴ ἑφημερίς ὑπὸ Ἀνωνύμου ἐν Πανδιῶρα Τόμ. 1Ζ' (1866-67) σ. 347 κ. ἰ. - Κ. Νεστορίδου «Ἡ Ἐφημερίς ἐν ἔτει 1791» ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1883. - Χ[αμουδοπούλου] Περὶ τῆς ἑφημεριδογραφίας παρ' Ἑλλήσιν ἐν τῇ Ἐστίῳ Τόμ. ΚΑ' (1886) σ. 75 κ. ἰ. 102 κ. ἰ. - Σπυρ. Π. Λάμπρου Ἀποκαλύψεις περὶ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ῥήγα. Ἐν Ἀθήναις. 1892 σ. 134 κ. ἰ.

² Ἴδτε περὶ τῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἑλληνικῶν ἑφημερίδων *Queux de Saint-Hilaire* La presse dans la Grèce moderne ἐν τῷ *Annuaire pour l'encoura-*

Πρώτη δὲ μετὰ τὴν ἔκρηξιν τῆς ἐπαναστάσεως ἔντυπος ἑφημερίς εἶνε ἢ ἐν Καλάμαις τῷ 1821 ὑπὸ τοῦ Θεοκλήτου Φαρμακίδου ἐκδοθεῖσα Σάλπιγξ ἑλληνική, ἧς δύο μόνα φύλλα ἐξετυπώθησαν¹. Εἰς ταύτην δ' ἐπηκολούθησαν κατόπιν τὰ Ἑλληνικά Χρονικά, ὁ Φίλος τοῦ Νόμου, ἡ Ἐφημερίς τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἄλλαι².

Ἄλλὰ πλὴν τῶν ἐντύπων ἑφημερίδων τοῦ ἀγῶνος ὑπῆρχον τὸ κατ' ἀρχάς καὶ χειρόγραφοι ἐν ἔτει 1821. Τούτων ἦτο γνωστή ἡ Ἐφημερίς Αἰτωλική, ὡς ἐκάλεσεν ὁ δι' ὀλίγων ποιησάμενος μνεῖαν αὐτῆς Ἰωάννης Φιλήμων³, καὶ ἄλλη τις ἐν Γαλαξειδίῳ ἐκδιδομένη, ἧς δὲν μνημονεύεται μὲν τὸ ὄνομα, ἀλλ' ἐγνώσθησαν δύο ἀριθμοί, ὧν ἐξεδόθη τὸ περιεχόμενον. Διὰ δὲ ἐκ φιλοψευδῆς ἐπωνόμαζον αὐτὴν ψευτοεφημερίδα⁴.

Εὐχαρίστως δ' ἐνταῦθα παρέχεται μοι εὐκαιρία νὰ γνωρίσω εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ Νέου Ἑλληνομνήμονος πολλῶ πλειότερα περὶ τῆς Αἰτωλικῆς Ἐφημερίδος καὶ ἄλλου μέχρι τοῦδε δλωσ ἀγνώστου χειρογράφου φύλλου, τοῦ Ἀχελῷου.

Αἱ ἑφημερίδες ἐγράφοντο ἐκεῖνη μὲν τῷ 1821, αὐτὴ δὲ τῷ

gement des études Grecques 1871 σ. 148 κ. ἰ. Παύλου Δάμπρου Ἱστορικὴ πραγματεία περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ προόδου τῆς τυπογραφίας ἐν Ἑλλάδι, ἐν Πανδώρα Τόμ. 10^ο (1868-69) σ. 152. Πρβλ. Ν. Σπανδωνῆ Ὁ ἑλληνικὸς τύπος ἀπὸ τοῦ 1733-1833 ἐν Ἄσσει τῆς 1 Νοεμβρίου 1899.

¹ Παύλου Δάμπρου Ἰθ' ἀν. ἐν Πανδώρα Τόμ. Β' (1878) σ. 520.

² *Queux de Saint-Hilaire* Ἰθ' ἀν. σ. 151 κ. ἰ. Ν. Σπανδωνῆ Ἰθ' ἀν. καὶ ἐν Ἑθνικῇ Ἀγωγῇ Τόμ. Β' (1899) σ. 351 κ. ἰ.

³ Ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδομένῃ ἐν Ναυπλίῳ ἑφημερίδι Χρόνος ἀρ. 1 τῆς 1 Μαΐου 1833. 18^ο ἐκ τοῦ ἀρθροῦ ἐκείνου ἐπαναλαμβανομένην τὴν μνεῖαν τῆς Αἰτωλικῆς ἑφημερίδος ὑπὸ Ἄνωνύμου (Ἑλληνικαὶ ἑφημερίδες ἐν Πανδώρα Τόμ. 10^ο (1868-69) σ. 213) καὶ Ν. Σπανδωνῆ Ἰθ' ἀν.

⁴ Ἐπιστολὴ Κ. Σάθας ἐν Πανδώρα Ἰθ' ἀν. σ. 214 κ. ἰ., ἐνθα δημοσιεύεται καὶ τὸ περιεχόμενον ἐνὸς ἀριθμοῦ τῆς ἑφημερίδος τοῦ Γαλαξειδίου ὑπὸ ἡμερομηνίαν, καθ' ἣ φαίνεται, 27 Μαρτίου 1821, περικεισόντος εἰς χεῖρα, αὐτοῦ, ἐπαναλαμβανομένου ὑπὸ Ν. Σπανδωνῆ Ἰθ' ἀν. Ἄλλον δ' ἀριθμὸν τῆς αὐτῆς ἑφημερίδος λέγει ὁ κ. Σάθας προδημοσιευθέντα ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Φιλήμονος, ἀλλ' ἀγνοῶ ποῦ. Ὁ κ. Σάθας οὐτε τὸν πραγματικὸν τίτλον τῆς ἑφημερίδος ταύτης τοῦ Γαλαξειδίου ἀναγράφει, οὐτε τὸν ἀριθμὸν ὃν φέρουσι τὰ ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Φιλήμονος ἐκδοθέντα φύλλα, ἂν εἶχον τοιοῦτον.

1822, ἡ νεωτέρα δ' αὐτῶν εἶνε ὁ Ἀχελῷος. Τούτου ἐν καὶ μόνον περιεσώθη φύλλον, τὸ πρῶτον, παρὰ τῷ νῦν νομάρχῃ Κυκλάδων κ. Νικολάῳ Λευριώτῃ, διασώζοντι πλείστα ὄσα πολυτιμότερα ἔγγραφα τοῦ ἀγῶνος ἐκ τοῦ ἀρχείου τοῦ ὁμωνύμου αὐτοῦ πάππου, ἀνδρὸς πολλὰς παρασχόντος εἰς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίας. Οὐδὲν δὲ ἄλλο οὐδαμοῦ ἐγνώσθη μοι ἀντίγραφον εἴτε τούτου τοῦ ἀριθμοῦ εἴτε ἄλλου τῆς χειρογράφου ταύτης ἐφημερίδος. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ δὲ ἀρχείου περιῆλθον εἰς γνῶσιν μου καὶ δύο ἀριθμοὶ τοῦ ἑτέρου φύλλου τοῦ φέροντος τὴν ἐπιγραφὴν Ἐφημερίς Αἰτωλική. Εἶνε δὲ οὗτοι οἱ ἀριθμοὶ ὁ πρῶτος καὶ ὁ δεῦτερος. Καὶ τοῦ μὲν πρώτου ἕτερον ἀντίγραφον, διαδεσφωμένον ἐν τῷ μέσῳ ὑπὸ μυῶν, περιεσώθη παρὰ τῷ κ. Δ. Καμπούρογλου, ὅστις ἐδώρησεν αὐτὸ κατ' αὐτὰς εἰς τὴν Ἐθνικὴν βιβλιοθήκην, τοῦ δ' ἐβδόμου ἀριθμοῦ (10 Σεπτεμβρίου 1821) ἀντίγραφον, κατεχόμενον ὑπὸ τοῦ κ. Χαραλάμπους Καρμπούνη, πρώην ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, προθύμως ἐπιδείξαντός μοι αὐτὸ, ἐγνώρισέ μοι ὁ κ. Ἰω. Βλαχογιάννης. Εἶνε δὲ τὰ διάφορα ταῦτα ἀντίγραφα τῶν δύο ἐφημερίδων γεγραμμένα ὑπὸ ἄλλης χειρὸς, τὸ δὲ ἀντίγραφον τοῦ δευτέρου ἀριθμοῦ τῆς Αἰτωλικῆς ἐφημερίδος τὸ παρὰ τῷ κ. Λευριώτῃ ὑπὸ δύο χειρῶν. Ἐν δὲ ἡ δύο φύλλα τῆς αὐτῆς πιθανῶς ἐφημερίδος λέγονται περιελθόντα εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς ἐκ τῶν καταλοίπων τοῦ Αἰνιᾶνος ἀπὸ δωρεᾶς τοῦ μακαρίτου ἀρχιάτρου Μαζαράκη. Τὸ δὲ ἀληθές ἢ μὴ τῆς τοιαύτης εἰδήσεως θέλει ἐξακριβωθῆ ὅταν ἐξετασθῶσι τάκατάτακτα ἔγγραφα, ἐν οἷς συναπόκειται ἡ δωρεὰ ἐκεῖνη.

Τῶν δύο τούτων ἐφημερίδων ἡ νεωτέρα, ὁ Ἀχελῷος, εἶνε ἡ ἐπίσημος ἐφημερίς τῆς Προσωρινῆς διοικήσεως τῆς Δυτικῆς χέρσου Ἑλλάδος. Γνωστὸν εἶνε, ὅτι ἀπὸ τῆς 4 μέχρις 9 Νοεμβρίου 1821 συνελθόντες ἐν Μεσολογγίῳ οἱ ἐπίτροποι τῶν κατοίκων τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος εἰς συνέλευσιν κατέστησαν προσωρινὴν διοίκησιν, ὀρίσαντες ὅτι «Ἡ διάρκεια τῆς προσωρινῆς

Διοικήσεως θέλει καταπαύσει, ὅταν ὀργανισθῆ ἢ σταθερὰ Διοικήσεις », καὶ ἐψήφισαν τὸν ὀργανισμόν αὐτῆς. Καὶ πρόεδρος μὲν τῆς Γερουσίας διορίσθη ὁ καὶ πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος, μέλη δ' ἑννέα τῶν ἐπιτρόπων, ὁ Γεωργάκης Μαυρομαμάτης, ὁ Ἀναγνώστης Καραγιάννης, ὁ Χρηστάκης Σταίκος, ὁ Ἀντώνιος Ἀναστασίου, ὁ Κωνσταντῖνος Λογοθέτης, ὁ Ἀναγνώστης Μακρυσειγγούνας, ὁ Ἰωάννης Τρικούπης καὶ ὁ Μιτζιὸς Φραγκούλης. Τὴν δὲ ἀρχιγραμματεῖαν τῆς Συνελεύσεως ἀνέλαβεν ὁ Νικόλαος Λουριώτης, περὶ οὗ τὸ οἰκεῖον ψήφισμα τῶν συνελθόντων διελάμβανε τάδε: « Ὁ κύριος Νικόλαος Λουριώτης, ἂν καὶ ξένος τοῦ σώματός μας ὡς ἐπιτροπὸς τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ διὰ τὸν γνωστὸν ζῆλόν του ὠνομάσθη μυστικὸς τοῦ Συνεδρίου, καὶ θέλει εἶσθαι εἰς χρέος νὰ σημεϊώη ὅλας τὰς ἀποφάσεις τῶν ἐκκλησιῶν μας »¹.

Ὁ δὲ ἀρχιγραμματεὺς τῆς Συνελεύσεως διετήρησε τὴν αὐτὴν ἀρχὴν καὶ παρὰ τῆ διορισθείσῃ ὑπὲρ τῆς Συνελεύσεως τοπικῆ ἀρχῆ, τῆ Γερουσίᾳ, ἣτις ὑπῆρξε πάντως καὶ ἡ ἀναθέσασα αὐτῷ τὴν φροντίδα περὶ δημοσιεύσεως τῶν πράξεων αὐτῆς. Εἰς τὰς δημοσιεύσεις δὲ ταύτας ἐδόθη ἐπίσημος τύπος διὰ τῆς συμπεριλήψεως αὐτῶν εἰς τὴν κυβερνητικὴν ἑφημερίδα τῆς Γερουσίας, τὸν Ἀχελῷον. Τὸν τοιοῦτον δὲ χαρακτῆρα καταδεικνύει καὶ ἡ ἐπικεφαλὶς τῆς ἑφημερίδος, ἣς ἀνωθεν μὲν φέρεται ἡ σφραγὶς τῆς Γερουσίας τῆς Δυτικῆς χέρσου Ἑλλάδος², κάτωθεν δ' ἡ ὑπογραφή τοῦ ἀρχιγραμματεῖως. Τῆς ἐπικεφαλίδος ταύτης παρέχω πανομοιότυπον ἐν τῷ παρενθέντῳ Πίνακι Β.

¹ Ἴδε τὸν Ὄργανισμόν τῆς Γερουσίας τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος παρὰ τῷ Μάμουκα (Τὰ κατὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Πειραιεῖ, 1839 Τόμ. Α' σ. 24 κ. ἑ.), ὅστις ἐξέδωκεν αὐτὸν ἀντιγράφας ἐκ τοῦ πρωτοτύπου τοῦ σωζομένου παρὰ τῆ οἰκογενείᾳ τοῦ Ν. Λουριώτη μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ.

² Ἡ σφραγὶς αὕτη, ἣτις ἀναδημοσιεύεται ἐνταῦθα ἐκ τοῦ ἐπὶ τοῦ Ἀχελῷου ἀποτυπώματος, ἐξεδόθη ἤδη τὸ πρῶτον ἐν τῇ Ἑστῖᾳ (Τόμ. Ζ', 1879, σ. 161), ληφθεῖσα ἐξ ἐγγράφου τῆς 17 Μαρτίου 1822 ἀπευθυνομένου πρὸς Κοσμάν Ῥαβηλῆν καὶ ὑπογεγραμμένου ὑπὸ τοῦ Ν. Λουριώτη ὡς Ἀρχιγραμματεῖως τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπιφορτισμένου πρὸς καιρὸν τὴν ὑπουργίαν τῆς θαλάσσης

Σύγκειται δ' ὁ πρῶτος οὗτος ἀριθμὸς τοῦ Ἀχελφίου ἐκ τεσσάρων πυκνῶν σελίδων εἰς 4^{ον}.

Ἐκ δὲ τῶν ἐν τῷ προκειμένῳ ἡμῖν πρώτῳ ἀριθμῷ τοῦ Ἀχελφίου, τῷ τῆς 24 Φεβρουαρίου 1822, δημοσιευομένων πράξεων δυνάμεθα νὰ παρακολουθήσωμεν τὰς ἀγνώστους ὡς τὸ πλεῖστον λεπτομερείας τῆς καταστάσεως τῆς Γερουσίας καὶ τῶν πρώτων αὐτῆς ἔργων. Ὡς ἐπίμετρον δὲ τοῦ ἐπισήμου μέρους τῆς ἐφημερίδος περιέχεται συμπλήρωμα εἰδήσεων, ἐπ' ἴσης χρησιμωτάτων, περὶ τῶν συμβάντων τῶν τελευταίων μηνῶν τοῦ 1821 ἐν τῇ Δυτικῇ Ἑλλάδι καὶ τῆς παρασκευαζομένης συμμετοχῆς τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς εἰς τὴν ἐν Ἀργεῖ Ἐθνικὴν Συνέλευσιν.

Ἡ ἐφημερίς συνετάσσετο βεβαίως ὑπὸ τοῦ Λουριώτη. Αὐτὸς ἦτο ὁ συνάγων καὶ κατατάσσων τὰ ἔγγραφα, ἅτινα ἦσαν ὁμοίως ἔργον τῶν ἰδίων αὐτοῦ χειρῶν ὡς ἀρχιγραμματέως, καὶ αὐτὸς ἦτο ὁ γράφων τὸ πρωτότυπον, ἐξ οὗ ἀντεγράφοντο τὰ λοιπὰ τὰ χάριν διαδόσεως παρασκευαζόμενα.

Πόσον χρόνον διήρκεσεν ἡ ἔκδοσις τοῦ Ἀχελφίου δὲν γινώσκομεν. Ἀλλὰ πιθανώτατα ὁ βίος αὐτοῦ ὑπῆρξε βραχύς. Μακροχρονιωτέρα δὲ ἦτο ἡ προηγηθεῖσα αὐτοῦ καὶ προγενεστέρα τῆς Συνελεύσεως τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος Αἰτωλικὴ ἐφημερίς, ἧς ὁ μὲν πρῶτος ἀριθμὸς φέρει ἡμερομηνίαν 10 Αὐγούστου 1821 καὶ σύγκειται ἐκ τεσσάρων πυκνῶν διστήλων σελίδων εἰς 4^{ον}, ὁ δὲ δεύτερος ἐγράφη τῇ 15 Αὐγούστου καὶ ἀπαρτίζεται ἐκ μόνον δύο ὁμοίως διστήλων σελίδων τοῦ αὐτοῦ σχήματος. Στερεῖται δὲ ἡ Αἰτωλικὴ ἐφημερίς ἐπισήμου χαρακτήρος καὶ εἶνε φύλλον ἰδιωτικόν· ἀλλ' αἱ εἰδήσεις αὐτῆς εἶνε ποικίλαι καὶ ἐκ πάντων τῶν μερῶν τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος. Πηγαὶ δὲ τοῦ γράφοντος εἶνε τοῦτο μὲν ἰδιωτικά ἢ κοινὰ γράμματα καὶ ἀγγέλματα ἐκ τῶν στρατοπέδων, τοῦτο δὲ προφορικαὶ ἀνακοινώσεις. Οὐδ' ἀγγέλλονται τὰ μανθανόμενα πάντοτε ἀπλῶς οἷα ἠγγέλθησαν, ἀλλὰ καὶ ἐπικρίνονται, καὶ διαγινώσκειται διὰ

τῶν γραμμῶν τοῦ ἐκδότου οὐ μόνον ἡ γνώμη αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ συμπάθεια ἢ ἡ ἀντιπάθεια. Καθ' ὅλου δὲ διακρίνει αὐτὸν εὐρεῖα γνώσις τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων καὶ ἀγνή φιλοπατρία.

Τίς δὲ ὑπῆρξεν οὗτος ὁ ἐκδότης δὲν εἶνε γνωστὸν εἰς ἡμᾶς. Ἄλλὰ πιθανώτατα δυνάμεθα νὰ εἰκάσωμεν, ὅτι ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος, εἰς ὃν τοσαῦτα συνεκεντροῦτο εἰδήσεις καὶ ὅστις ἰκανῶς ἦτο ἡσκημένος περὶ τὸ γράφειν, οὐδ' ἔστειρετο πολιτειακῆς πείρας, ἦτο αὐτὸς ὁ Λουριώτης. Εὐλόγον δὲ εἶνε νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ γνωστός ἐγγλὸς του, περὶ οὗ ποιεῖται λόγον τὸ περὶ αὐτοῦ ψήφισμα τῆς μετ' οὐ πολὺ ἐν Μετολογίᾳ συνεληθούσης συνελεύσεως, ὁ ἀναδείξας αὐτὸν ἄξιον τῆς ἀρχιγραμματείας τῆς Συνελεύσεως καὶ τῆς Γερουσίας ὑπῆρξεν ἡ φιλόπατρις ἐκείνη μέριμνα περὶ τῶν κοινῶν ἐν τῇ Δυτικῇ Ἑλλάδι ἢ συνηνωμένη μετὰ τῆς πείρας περὶ τὸ συγκεντρῶναι, καθαιρῆναι, ἐπικρίνειν καὶ διατυπῶναι χάριν τῶν ὑπὲρ πατρίδος μαχομένων τὰς ἐκ τῶν πεδίων τῶν μαχῶν καὶ τῶν διαφόρων κέντρων τῆς ἀμύνης ἐπὶ τὸ αὐτὸ συλλεγομένας εἰδήσεις.

Ἡ Αἰτωλικὴ ἡφημερίς ὡς ἱστορικὴ πηγή εἶνε οὐχ ἥττον ἀξία λόγου τοῦ Ἀχελῷου. Πολύτιμοι δὲ ἰδίᾳ εἶνε αἱ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀγνωστοὶ λεπτομέρειαι τῶν κατὰ τὰ συμβάντα ἐν Ἠπειρῷ τὸ θέρος τοῦ 1821. Διὰ τοῦτο δ' ὑπέλαβον ἀξίαν λόγου τὴν δημοσίευσιν τοῦ περιεχομένου τῶν τριῶν ἀριθμῶν τῆς Αἰτωλικῆς Ἐφημερίδος, εἰς ἃς ἔπεται τὸ κείμενον τοῦ πρώτου ἀριθμοῦ τοῦ Ἀχελῷου. Ἀπεδόθησαν δ' ἐν τῇ ἐκδόσει ἀπαραλλάκτως αἱ γραφαὶ τῶν παρὰ τῷ κ. Νικολάῳ Λουριώτῃ καὶ Χαρ. Καρμπούνη σωζομένων ἀπογράφων. Ἐν τέλει δὲ παρατηρῶ, ὅτι κατὰ τὰνακοινωθέντα ὑπ' ἐκείνου, ὡς γινώσκει ἐκ πατρικῆς παραδόσεως, ἡ ἐπικεφαλὴ τοῦ Ἀχελῷου μετὰ καὶ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Ν. Λουριώτη εἶνε γεγραμμένη ὑπ' αὐτοῦ τούτου, ἀλλὰ τὸ σῶμα τῆς ἡφημερίδος, καίτοι ὁ χαρακτήρ ὁμοιάζει πρὸς τὸν τῆς ὑπογραφῆς, δὲν εἶνε βεβαίον, ἂν ἐγράφη διὰ χειρὸς αὐτοῦ.

№ 1.

Ἐφημερίς αἰτωλική

Μεσολόγγι τῆ 10ῃ Αὐγούστου 1821.

Τῆ » Αἰ » Αὐγούστου.

Ἀπό ἐξ Ὀφρικού εἰδήσεις, ὅπου ἐλάβαμεν χθές παρὰ τοῦ Γενικοῦ στρατοπέδου Τροπολιτζᾶς βεβαιούμεθα, ὅτι εἰς τὰς 23. Ἰουλίου, τὸ φρούριον τῆς Μονεμβασίας παρεδώθη εἰς τὰ ἑλληνικὰ στρατεύματα διὰ συνθηκῶν, στρατηγοῦντος τοῦ Πρίγγιπος Κατακουζινοῦ. Αἱ συνθήκαι αὗται ἀκόμι δὲν μᾶς εἶναι γνωσταί.

Κατὰ τὰς αὐτὰς ἐξ Ὀφρικού εἰδήσεις, ἡ Αὐτοκρατωρική Ῥωσικὴ Αὐλὴ, συμμαχήσασα μετὰ τοῦ γένους ἡμῶν ἐκήρυξε τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας εἰς τὰς »14: Ἰουλίου τοῦ παρελθόντος.

Εἰς ταύτην τὴν περίστασιν ἡ Ἐφορία ταύτης τῆς Πόλεως διὰ προτροπῆς τοῦ φιλογενοῦς πρὸς καιρὸν Ἐπιστάτου Κυρίου Ἡβου Ῥίγα ἐξίδωκε τὸ ἀκόλουθον Κήρυγμα.

Κάτοικοι Μεσσολογγίου

Σὰς χαροποιούμεν ὅτι κατὰ τὰς εἰδήσεις ὅπου ταύτην τὴν στιγμήν ἐλάβαμεν παρὰ τοῦ ὑψηλοτάτου Πρίγγιπος κυρίου Δημητρίου Ὑψηλάντη Γενικοῦ ἀρχιστρατήγου καὶ Πληρεξουσίου.

Τὸ Κάστρον τῆς Μονεμβασίας παρεδώθη εἰς τὰ λαμπρὰ ἄρματα τοῦ ἡμετέρου Γένους, εἰς τὰς 23 Ἰουλίου.

Ὁ Μέγας Αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας ἐκηρύχθη σύμμαχος τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ κάμνει τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ τυράννου μας πρὸς υπεράσπησιν τῶν ἔθνικῶν μας δικαιωμάτων.

Διὰ ταύτης τῆς χαροποιᾶς εἰδήσεως διορίζονται τὰ ἀκόλουθα

Αῶν Εἰς τὰς ὀκτῶ ὥρας τῆς ἡμέρας νὰ γίνῃ Γενικὴ λιτανεία μετὰ τὰς ἁγίας εἰκόνας καὶ μετὰ τὴν τελετὴν ἐκείνην ὅπου συνεθίζετο νὰ γί-

νεται εἰς ταύτην τὴν πόλιν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Λαμπρᾶς, πρὸς δόξαν τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν·

Βον Μένουσιν εἰς χρεὸς ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Πόλεως νὰ σφαλίσουν τὰ ἐργαστήρια, μετὰ τὴν κήρυξιν τοῦ παρόντος, καὶ εἰς τὴν διορισμένην ὥραν νὰ παρευρεθῶσιν ἅπαντες μικροὶ τε καὶ μεγάλοι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, ὅθεν ἔχει νὰ ἀρχίσαι ἡ λιτανεία ἢ ὅποια θέλει ὑπάγη ἕως εἰς τὰς ἔξω ἐκκλησίας, καὶ πάλιν νὰ ἐπιστρέψῃ·

Γον Ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ Κάτοικοι καὶ ξένοι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ ἐορτάσωσι μετὰ χαρᾶς, διὰ ταύτας τὰς πρὸς τοῦ Ἱεροῦ μας σκοποῦ ὠφελήμους εἰδήσεις·

Δον Οἱ Παραβάται· καὶ μὴ λαμβάνοντες μέρος εἰς τὴν κοινὴν ταύτην ἀγαλλίασιν θέλει νομιζῶνται Νόθοι καὶ ὄχι Ἕλληνες.

Ἐκ τοῦ Ἐφορίου ταύτης τῆς Πόλεως » τῇ » 1. Αὐγούστου: 1821.

Οἱ Ἐφοροὶ Μεσσολογίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ περὶ τὰς ὀκτὼ ὄρας συνήχθησαν εἰς τὴν ῥηθείσαν Ἐκκλησίαν, ὁ Ἱερός Κλήρος, οἱ Πρόκριτοι, οἱ Ἀνθύπατοι τῶν Ἐξωτερικῶν δυνάμεων, καὶ ὅλος ὁ λαὸς Κάτοικοι καὶ ξένοι, καὶ ἀρχισάσσης τῆς Ἀκολουθίας, εὐγῆκεν ἔξω ἡ λιτανεία μετὰ τῶν ἁγίων εἰκότων, προοδευούσης τῆς Μουσικῆς τοῦ τιμίου σταυροῦ, καὶ τῆς Ἐθνικῆς Σημαίας, καὶ ψαλλόντων τῶν Ἱερέων μετὰ μεγάλης κατανύξεως, ἐφέρθη ἡ λιτανεία διὰ τῆς Δημοσίου ἀγωγᾶς ἕως εἰς τὰς ἔξω τῆς πόλεως ἐκκλησίας, ὅπου ἐγένετο ἡ συνήθης παράκλησις τοῦ Ἔθνους, ἀντιβοώντων πάντων μιᾶ ψυχῇ ἐν μίῳ τοῦ κτύπου τῶν Κανονίων καὶ Ντουφεκίων τῆς Φρουρᾶς, τὸ, Κύριε Ἐλέησον καὶ Ζήτω τὸ Ἔθνος, ζήτησαν οἱ Ἀρχιστράτηγοι, Ναύαρχοι, Στρατηγοὶ, Καπετᾶνοι καὶ στρατιῶται. Ζήτην ὁ ἡμέτερος σύμμαχος Αὐτοκράτωρ. Μετὰ τὴν παράκλησιν ἐξηκολούθησεν ἡ λιτανεία τὴν ἐπιστροφὴν μετὰ τῆς ἰδίας ψαλμωδίας, ἕως εἰς τὴν ὅθεν ἀρχισεν ἐκκλησίαν, ἀπ' ἐκεῖ ἐσυντροφεύθη ἡ Ἐθνικὴ σημαία μετὰ τῆς Μουσικῆς, ἕως εἰς τὸ Δημοσίον Παλάτιον καὶ οὕτω περὶ τὴν δύσιν ἡλίου ἐτελείωσεν ἡ τελετὴ μὲ κοινὴν ἀπάντων εὐχαρίστησιν.

Στρατός τῶν Τζουμέρκων 3: Αὐγούστου.

Ἄφ' οὗ ἡ μικρά¹ προδοσία προξενήσῃ τὴν ἄλωσιν τῶν δύο Κομοπόλεων Συράκου καὶ Καλαριτίων, καὶ ἡ μωρία τῶν ἐκείσε κατεικῶν ὁποῦ δι' αἰσχροκέρδιαν ἢ ἄλλην τινα αἰτίαν δὲν ἠθέλησαν νὰ δεχθῶσι τὸν Καπ^τ. Ν. Στρονάρην πρὸς διαφύλαξιν, φανταζόμενοι μόνον περὶ προτειῶν, καὶ ἐστάθησαν αἰτιοὶ νὰ γυμνωθῇ ἀπὸ τὰς οὐσίας τῆς ὅλης ἢ περιφέρειας τῆς Ἠπείρου, ὁποῦ ὡς ἀσφαλῆ ἀποθήκην μεταχειρίσθη τὰς χώρας αὐτάς. καὶ τῶρα ἐσχάτως ἐλθόντες οἱ Πρόκριτοι τῶν βλαχῶν ἰδῶν, ἐμβαρκαρίσθησαν διὰ ξένας ἐπικρατείας. ἀφήσαντες τὴν πατρίδα ἐν καιρῷ πολέμου, καὶ τὰς τοποθεσίας ἐκείνας εἰς τὰς ὁποίας ἐγεννήθησαν εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὑστερημένους τῆς συνδρομῆς καὶ βοηθείας των, χωρὶς τύψιν τοῦ συνειδότες, γινόμεναι αἱ χῶραι αὐταὶ παρανάλωμα τῆς μανίας τοῦ λυσσώδους ἐχθροῦ² καὶ κυρίου γενομένου τῶν ὠφελίμων ἐκείνων θέσεων, ἀνοιξεν ὡς εἰπεῖν ἡ θύρα, διὰ τῆς ὁποίας εἰσῆλθεν ὁ ἐχθρὸς ἐναντι τῶν Τζουμέρκων. Καὶ νέος τις Ἀλῆ Πασσᾶς ὁπαδὸς τοῦ Ῥεσίτ Πασσᾶ, ἀρχηγοῦ τῆς πολιορκίας Ἰωαννίνων ἐκίνησεν ἀπὸ Ἰωάννινα. μὲ δύω χιλιάδας στρατόν, ἐπὶ σκοπῷ νὰ πιάσῃ τὴν Πλάκκιν, τοποθεσίαν ὠφελιμωτάτην, μεταξύ Κατζανοχωρίων, καὶ Τζουμέρκων, ἐκ τῆς ὁποίας θέσεως ἤμποροῦσε νὰ ἐλπίσῃ τὴν πρόδόν του. Ἄλλ' οἱ ἀνδρεῖοι Ἕλληνας, ὃ τε περιβόητος στρατηγὸς Μάρκος Μπότζαρης Σουλιώτης, μετὰ διακοσίων ἠρώων ἀκολουθῶν του, ὁ Καπετᾶνος Μῆτρος Κουτελιδης καὶ ὁ Σουλεϊμάν Μέτος, τοῦρκος σύμμαχος τῶν Σουλιώτων, ἐπολέμησαν ἀνδρείως καὶ ἰδῶσαν τῶν Μωμελούκων ἐχθρῶν νὰ καταλάβουν τὴν ἀναξιώτητά των εἰς τὸ νὰ ἀντιπαραταχθῶσι μὲ Ἕλληνας. Ἐνταυτῷ ἐφθασαν πρὸς βοήθειαν τῶν Ἑλλήνων ὁ Γεωργουῖσας συμβοηθὸς τοῦ Καπ^τ Ἀνδρέα Καραϊσκου καὶ ὁ Γιάννης Κίτζιαλης τοῦ Καπ^τ Βαρνακιώτη, μὲ ἑκατὸν ἐκλεκτοὺς Ἀκαρνάνας, ἐνθουσίασαν περισσότερον τὸν στρατόν, καὶ κτυπήσαντες ἐκ νέου τὸν ἐχθρὸν τὸν ἐσύντρεψαν, καὶ τὸν ἐτρέψαν εἰς παντελῆ φυγὴν. Εἰς τὴν στιγμὴν ἐκείνην τῆς Νίκης, ἂν δὲν ἐπληγώνετο ὁ ἥρωας Μπότζαρης, ἤθελε γίνῃ αἰχμάλωτος ὁ τρομερὸς Ἀλῆς, καὶ ἤθελε τοιουτωτρόπως χαρῆ δι' ὄλυγον τὰς οὐρᾶς τῶν ἀλόγων σύμβολα τῆς ἀξίας του. Τρόπαια

¹ Πάντως ἀντὶ μιᾶς. Ἴδι καὶ σ. 461 στ. 9.

ταύτης τῆς μάχης ἐστάθησαν ἑπτὰ σημαῖαι· 360 ἔμειναν εἰς τὸν τόπον τῆς Μάχης θανατωμένοι καὶ λαφυραγωγημένοι ἀπὸ τοὺς Νικητάς, πολλοὶ πληγωμένοι καὶ ἄρκετὰ ἀφύρα, μεταξύ τούτων καὶ ὁ στρατιωτικὸς θυσιαυρὸς φορτωμένος εἰς ἕξ μουλάρια, τὰ φορηθέντα τοῦ Πατσᾶ τῆς τραπέζης, καὶ τοῦ Καφῆ ἀργυρὰ καὶ πολύτιμα, καὶ πολλὰ ἄλογα τὰ ὁποῖα διεμοιράσθη ὁ Νικηφόρος στρατός. Μεταξὺ τούτων ἐπέσθη αἰχμαλώτος καὶ ὁ ἀνάξιος Καπετάνος Κωνσταντῖνος Πουλῆς, ὁ τουρκολάτρης, τὸν αὐτὸν εἶχαν βάλλει καὶ προτῆτρα εἰς τὸ χεῖρ οἱ Γενναῖοι Ἕλληνες, πλὴν δὲν κατεδέχθησαν νὰ τὸν κακοποιήσουν, ἀλλὰ τὸν ἀπέλυσαν διὰ νὰ μεταμεληθῆ καὶ νὰ σωφρονηθῆ, ἀλλ' ὁ ἀχρεῖος ἔγινεν χειρότερος, δὲν ἐσυνήργησεν ὀλίγον εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν εἰρημένων δύο χωρῶν καὶ αὐτὸς ἔδωκε πρὸς τοὺς τούρκους τὸ σχέδιον τοῦ νὰ προχωρήσουν εἰς τὰ Τζουμέρκα. τοῦτον οἱ Νικηταὶ αἰχμαλωτίσαντες, ἔδεσαν καὶ ἀλήψαντες μέλη τὸν ἱεβαλὸν εἰς τὸν ἥλιον ὅπου πολλὰς ὥρας ἐγλέντησε μὲ τὰς Μῦας καὶ σφῦκας, καὶ ἔπειτα τὸν ἔστειλαν εἰς τὸ Σοῦλι σιδηροδέσιμον. μ' ὄλον ὅπου πολλοὶ ἐγνωμοδότησαν περὶ τοῦ εἶδους τοῦ θανάτου ὅπου πρέπει νὰ λάβῃ αὐτὸς ὁ Παγκάκιστος, ἡ γνώμη τοῦ Μάρκου Μπότζιαρη ἤρρεσεν εἰς τοὺς λοιποὺς στρατηγούς, τοῦ νὰ στερηθῆ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῆς γλώσσης, καὶ νὰ βαλθῆ εἰς τὸ φρούριον τοῦ Σουλίου νὰ περιφέρεται. Ἀμφιβάλλομεν ὁμως τοῦ νὰ ἤμπορέσῃ νὰ φθάσῃ ἐκεῖ ζωντανός.

Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ μετὰ τὸν Μπότζιαρη, ἐστάθησαν καὶ ἄλλοι δύο τρεῖς λαβωμένοι, καὶ φονευμένος οὐδεὶς· οὕτως ἐνδόξως ἐτελείωσεν αὕτη ἡ μάχη εἰς τὰς 27 Ἰουλίου εἰς τὴν τοποθεσίαν Πλάκαν. Τὸ δὲ ἰχθρικὸν σῶμα τὸ ἀπὸ Καλαρίτας ἰλθὼν ἐναντι τῶν Τζουμέρκων ἐπροχώρησεν εἰς Πράμαντα καὶ Μελισσουργοὺς, καὶ ἔκαυσεν αὐτὰ τὰ δύο χωρία. Ὁ στρατηγὸς Γῶγος Μπακόλας ἀντιμάχεται μετ' αὐτοῦ ἀνδρείως.

Μετὰ τὴν κακηνκάκως φυγὴν τοῦ νέου Ἀλῆ Πασσᾶ μαθὼν τὸ γινόμενον ὁ Ῥεσίτης μετὰ τοῦ Ἰσμαήλ Πασσᾶ τῶν Ἰωαννίνων ἀντιζήλου τοῦ ἀνδρείου Ἀλῆ Πασσᾶ, ἔξαπίστειλεν ἀπὸ Ἰωάννινα δύο χιλιάδας ἀκούραστον στράτευμα, καὶ ἐνωθὲν μετὰ τοῦ τζακισθίντος Ἀλῆ, ἰσχημάτισαν ἓνα σῶμα δυνατώτερον, καὶ ἐκίνησαν διὰ τὴν ἰδίαν τοποθεσίαν.

Οἱ Ἕλληνες στρατηγοὶ μὴν ἐλπίζοντες νὰ ἐπιστρέψῃ τόσον ὀλίγορα ὁ ἔχθρος, ἄφησαν μίαν φυλακὴν πενήτηντα στρατιωτῶν εἰς τὴν Πλάκκην, καὶ οἱ λοιποὶ ἱπίασαν ἄλλας θέσεις· οἱ μὲν Σουλιῶται εἰσυντρόφεισαν τὸν πληγωθέντα στρατηγὸν τῶν εἰς τὸ χωρίον Ἀνώγι διὰ νὰ ἰατρευθῇ, οἱ δ' ἄλλοι διὰ νὰ κατασκοπήσουν τὰ κινήματα τοῦ ἀπὸ Καλαριτίας καταβάντος ἔχθρικοῦ στρατοῦ.

Ὁ ἔχθρος ὅπου εἶναι πανούργος, καὶ ἔχει τὴν δολιότητα καύχημα, πῶς πιάσει μὲ τὴν ἀμαξάν τὸν λαγῶν ἐπῆγεν ἕξαφνα καὶ ἔπεσαν εἰς τὴν Πλάκκην, ὅπου οἱ πενήντα ἥρωες βλέποντες τὸν ἑαυτὸν τῶν ἀδύνατον νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς ἓναν ἔχθρον πολυάριθμον καὶ ἐφοδιασμένον μὲ Καβαλαρίαν ἐτραβήθησαν ἀφήνωντας τὴν θέσιν ἐλεύθερον, εἰδοποίησαν ὁμῶς εὐθὺς ἀπὸ μὲν τὸ ἐν μέρος τοὺς στρατηγοὺς τῶν, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἐζήτησαν βοήθειαν ἀπὸ τὸ στρατόπεδον ὅπου ἐπολιόρκει τὴν Ἄρταν εἰς τὸ χωρίον Πέτα.

Ὁ ἔχθρος τόσον ἐνδυναμωμένος καὶ πνέων ἐκδικήσεως βλέπων τὸν ἑαυτὸν τοῦ κύριον τῆς τοποθεσίας ἐκείνης, ἐφοβήρῃσεν πρὸς ἡμᾶς μίαν εἰσβολὴν, ἕως σχεδὸν τοῦ Βάλτου καὶ αὐτοῦ τοῦ Μακρινόρου, ἀλλ' οἱ ἀνδρείοι στρατηγοὶ Ἕλληνες φύσει μεγαλόψυχοι ὄντες, δὲν ἔχασαν τὴν ἀνδρείαν τῶν ἀλλὰ μᾶλλον ἐμψυχωθέντες ἀπὸ τὴν αὐθάδειαν τοῦ ἔχθρου, οἱ μὲν ἐκεῖσε συνήχθησαν, οἱ δὲ ἐν τῇ πολυορκίᾳ τῆς Ἄρτης ἀφήσαντες εἰς μὲν τοῦ Πέτα χωρίον τὸν υἱὸν τοῦ στρατηγοῦ Γῶγου Μπακόλα νὰ φυλάττῃ τὴν θέσιν, ἕξαπέστειλλον καὶ τὸν στρατηγὸν Γεωργάκην Βαλτινὸν εἰς Μακρινόρον πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῆς ἐκεῖ φυλακῆς, καὶ ἔτρεξαν οἱ στρατηγοὶ Βαρνακιώτης, καὶ Καραίσκος, ὡς ἄστοι, διὰ νὰ μετριῶσι μὲ τὰς ἀπείρους δυνάμεις τοῦ ἔχθρου, καὶ ἐλπίζομεν μετ' οὐ πολὺ νὰ ἀκούσωμεν τὴν καταστροφὴν του.

Δὲν εἶναι ἔξω τοῦ πρέποντος νὰ εἰπῶμεν ὅτι οἱ στρατηγοὶ μας ἤξευρον κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν, ὅτι ὁ ἔχθρος ἐτοιμάζετο νὰ ἔλθῃ καὶ δευτέραν φοράν διὰ τὴν Πλάκκην, ἀλλὰ πῶς ἀνεχώρησαν ἀπ' ἐκεῖ, συμπεραίνεται νὰ ἐκολακεύθησαν ἀπὸ τὴν διανομὴν τῶν πλουσιῶν λαφύρων τῆς μάχης τῶν 27. Ἰουλλίου (ἀσθένεια ἐπιδημικὴ ὅπου κυρνεύει τοὺς ὀπλοφοροῦντας) καὶ οὕτω κατὰ λάθος ἔμεινεν ἡ ἀξιόλογος αὕτη θέσις ἀνεκδυνάμωτος· ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν εἶναι τὸ πρᾶγμα, τοὺς βλέπομεν τρέχοντας μὲ μεγάλην ὄρμην, καὶ βίβαια θέλει πληρῶσιν δι'

αἵματος τὸ τοιοῦτον λάθος των· καὶ ὁ ἐχθρὸς ἀγλύγορα ἢ ἀργὰ θέλει εὐρεθῆ μετανουημένος διὰ τὴν τόλμην του.

Ἄλλ' ὦ ἀνδρεῖοι ἀπάγονοι τῶν Ἑλλήνων, κάθε ἡλικίας τάξεως καὶ βαθμοῦ, ἕως πότε δὲν θέλετε νὰ αἰσθανθῆτε τὴν φύσιν τοῦ πολέμου τὸν ὅποιον ἐπεχειρήθητε· τί τρέχετε λαφυραγωγοῦντες, καὶ δὲν ἀποφασίζετε νὰ ἐξοδευσητε ὅλας σας τὰς οὐσίας εἰς προμήθειαν τοῦ πολέμου; Θαρραίνει πῶς τὰ πλούτη ἡμποροῦν νὰ σώσουν τὴν πατρίδα, ἢ νὰ φυλάξουν κατὰ μέτρος ἑσᾶς τοὺς ταῦτα συναθροίζοντας; δὲν μένει ἐλπίς ἀδελφοί νὰ συζησωμεν μὲ τὸ μικρὸν ἔθνος τῶν τυράννων μας· αὐτοὶ ἐγνώρισαν τὴν φύσιν τοῦ Ἱεροῦ πολέμου καὶ πάσχουν ὅλαις δυνάμεισι νὰ μᾶς ἐξολοθρεύουν ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς· ὁ πόλεμος τοῦτος πρέπει νὰ ἀποφασίσῃ ἢ τὴν ὑπαρξίν μας ἐλευθέραν καὶ ἐνδοξον, ὡς τῶν ἄλλων ἔθνων, ἢ τὸν παντελῆ ἀφανισμόν μας· τί μᾶς ὠφελοῦσι λοιπὸν τὰ πλούτη πολλὰ ἢ ὀλίγα, ἂν δὲν τὰ μεταχειρισθῶμεν εἰς τοιοῦτον Ἱερὸν πόλεμον; ἂν Νικήσωμεν, ἡ Γλυκυτάτη Πατρίς εἶναι πλουσιωτάτη, καὶ μᾶς ζωοτροφεῖ, ἂν Νικηθῶμεν, τὰ πλούτη δι' ἡμᾶς ἄχριστα, ὅτι ἀνηλεῶς θέλει θανατωθῶμεν, καὶ αὐτὰ θέλει μείνουν εἰς τὸν ἐχθρὸν, καθὼς εἶδομεν τόσα παραδείγματα, ὅθεν πλοῦτος καὶ Ἕλληνας εἶναι δύο ἄκρα ἐναντία· καταφρονήσετε τοῦτον, καὶ οἱ μὲν καλοὶ πολῖται καὶ χωρικοὶ στοχασθῆτε πόσα κατὰ καιρὸν τυραννικῶς σᾶς ἤρπαζον οἱ ἐχθροὶ καὶ χωρηγήσετε ἕκαστος τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὴν Γενικὴν Κάσσαν μὲ προθυμίαν καὶ θείλῃσιν εἰς μόνον τοῦτον τὸν χρόνον τοῦ πολέμου. Οἱ δὲ στρατηγοὶ καὶ στρατιῶται, μὴν ἀποβλέπετε πλέον εἰς λάφυρον ὅτι ἀμαυρώνουν τὰς ἀνδραγαθίας σας, καὶ ἐμποδίζουν τὴν προσδόν σας, ἀλλ' εἰς κάθε στρατόπεδον διωρίσατε ἕναν ἔφορον τῶν λαφύρων νὰ τὰ συνάζῃ, καὶ νὰ τὰ διαμοιρασθῆτε ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι, ἔχοντες πάντοτε κατανοῦν νὰ ἀφήσητε καὶ ἕνα μέρος διὰ τὴν Κάσσαν τὴν προμηθεύουσαν τὸν πόλεμον.

Ἄγραφοι α. Αὐγούστου

Μετὰ τὴν κρύφιον φυγὴν τῶν τούρκων ἀπὸ Καρπενίσῃ ὁ Κύριος Λογοθέτης Ζώτου, μετὰ τοῦ Καπᾶν. Χριστοῦ Σουλιώτη καὶ μετὰ τῶν ἀδελφῶν Κῶστα Βελῆ, καὶ Κωνσταντί· Βουλπιώτη συγκροτήσαντες συμβούλιον, ἐζήτησαν τὴν συμμαχίαν τῶν Καπιτάνων Γιαν-

νάκη Γιολτάση, Μπράσκα καὶ Ἀραπογιάννη, διὰ νὰ ἐλευθερώσουν τὰ ἄγραφα κατακρατούμενα ἕως τώρα εἰς φόβον ἀπὸ μίαν ἐχθρικήν δύναμιν ὅπου ὁ ἀνάξιος Προεστὴς καὶ προδότης Τζολάκογλου ἐφερὲν ἀπὸ Ἰωάννινα. Εἰς τὸ συμβούλιον τοῦτον παρευρέθησαν ἀφ' ὅλα τὰ χωρία τῶν ἀγράφων, καὶ μόνον ἔμειναν ἔξω οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Ῥενδίνης ὡς μεμολυσμένοι ἀπὸ τὴν κατοικίαν ἐκείσε τοῦ βδελυροῦ Τζολάκογλου, καὶ τῆς ἐχθρικῆς δυνάμεως. Μετὰ τὸ συμβούλιον, οἱ ἀδελφοὶ Βελῆς, καὶ Βουλπιώτης ἐπῆγαν εἰς τὴν Εὐρόπολιν, ἐπαρχίαν μετὰ προτρεπτικῶν Γραμμάτων, καὶ ἐν τῷ ἅμα συνήχθησαν ἀφ' ὅλα τὰ χωρία οἱ φιλελεύθεροι Ἕλληνες καὶ ἐβόησαν ὁμοθυμαδῶν· ἐκατεβάλλωμεν ἤδη τὸν ἐχθρὸν, ἀπερρίψαμεν τὸν ζυγόν· ὅτι ὁ Χριστὸς μεθ' ἡμῶς, καὶ οὐδεὶς καθ' ἡμῶν. Οἱ Καπετᾶνοι βλέποντες ὅλην τὴν περιφέρειαν τῶν ἀγράφων σύμφωνον ἐνώθησαν μετὰ τῶν κατοίκων. Ὁ Ζηλωτὴς Λογοθέτης ζώτου μετὰ τῶν εἰρημένων τριῶν Καπετάνων, Σουλιώτη, Μπράσκα καὶ Ἀραπογιάννη καὶ δύο ἀδελφῶν τοῦ Καπᾶν. Γιολτάση καὶ μὲ ἐν σῶμα στρατοῦ, ἐκινήθησαν πρὸς τὴν Κονιαρόβρυσιν πλησίον τῆς Ῥενδίνης.

Ἡ θέσις τῶν ἐχθρῶν εἰς ταύτην τὴν στιγμήν ἦτον ὡς ἀκολουθῶς·

Εἰς τὸ χωρίον Ῥενδίνης εὐρίσκετο ὁ Βελήμπης πρεμέτης μὲ 250: τούρκους καὶ μετὰ τοῦ Τζολάκογλου, εἰς τὸ χωρίον Γιανιτζοῦ, ὁ Χασὰν Τομαρίτζας μὲ τούρκους πενήκοντα εἰς τὸ Σμόκοβον, ὁ Σελίμ Γρεβενίτης καὶ Ἰσλιάμης Χατζῆ μπέντου μὲ διακοσίους πενήκοντα· ὁ ῤηθεὶς Λογοθέτης πνέων ζήλου καὶ ἐνθουσιασμοῦ ἰστοχάσθη χρεὶς του νὰ παρακινήσῃ τοὺς κατοίκους Ῥενδίνης νὰ ἐνωθῶσι εἰς τὰς Νικηφόρους σημαίας τοῦ τιμίου σταυροῦ, προτρέπων καὶ τοὺς τούρκους νὰ ἀναχωρήσουν. Ἀλλὰ δὲν εἰσακούσθη καὶ ἐξακολουθήσας τοῦτο δις καὶ τετράκις, καὶ μὴ ὠφεληθεὶς, ἀπὸ φόβον τῶν κατοίκων καὶ ἀπὸ τὴν κακίαν τῶν ἐχθρῶν ὠρμησε μετὰ τοῦ στρατεύματος εἰς Ῥενδίναν, εὐγαλε τοὺς ἐχθροὺς ἀπὸ τὰς ἐνδυναμώσεις των, καὶ ἀπὸ τὰ σπῆτια ὅπου εἶχον πιασμένα, περιορίσας αὐτοὺς εἰς τὸ ὀσπήτιον τοῦ Τζολάκογλου, καὶ εἰς ἐν ἕτερον, τοῦ πρὸς θυγατρὸς γαμβροῦ του· τὸ ἤμισθ σχεδὸν τῶν κατοίκων ἔμειναν ἀποκλεισμένοι μὲ τοὺς ἐχθροὺς διὰ νὰ φυλάξουν τὰς φαμελίας των, οἱ δὲ λοιποὶ ἐνώθησαν μετὰ τῶν Νικητῶν· ἀπὸ τοὺς 250 τούρκους, ὅπου εἰς Ῥενδίναν εὐρίσκατο ἔμειναν μόνον ἑκατὸν ἀποκλεισμένοι, οἱ δὲ λοιποὶ ἔφυγον. Οἱ εἰς τὸ χωρίον

Γιανιτζοῦ ἀκούσαντες τὸν πόλεμον Ῥενδίνης κατέφυγον τρέμοντες εἰς Ζητούνιον. τὴν ἰδίαν τύχην ἔλαβον καὶ οἱ εἰς τὸ Σμόκοβον εὐρισκόμενοι διεσκορπίσθησαν ἀπὸ τὸν φόβον των, ἕως εἰς τὸ Τζιαμάση εἰς τὸν κάμπον τῆς Θεσσαλίας.

Μετὰ τὴν ἐνδοξὴν πράξιν αὐτὴν ὁ λογοθέτης ζώτου ἀφήσας μέρος στρατιωτῶν εἰς παλιорκίαν τῶν ἰχθρῶν ἐν ῤενδίνῃ, ἐφέρθη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Βουνού διὰ νὰ ἐλκύσῃ καὶ νὰ διεγείρῃ τοὺς ῤιζιώτας καὶ ἔπειτα τοὺς τοῦ κάμπου χωρικούς. Ὑπακούσαντες παρευθὺς οἱ ῤιζιώται, ἐτρέθησαν τὰς φαμελίας των εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη καὶ ἔλαβον τὰ ὄπλα· μὲ τοιαύτην εὐκολίαν ἐλευθιρώθησαν τὰ ἄγραφα καὶ δὲν ἔμεινεν εἰμὴ ὁ ἀποκλεισμένος ἀδύνατος ἰχθρὸς ἐν ῤενδίνῃ εἰς τὸ καταφύγιον τοῦ ὁμοφρόνου τοῦ τζουλάκογλου, ὅστις δὲν θέλει βαστάξῃ ἐπὶ πολὺ, ἐλπίζεται ἡγλίγορα νὰ ἐνθουσιασθῶσι καὶ οἱ Θεσσαλαεῖς.

Δερβένια· 31 Ἰουλίου.

Ἀπὸ ἀξιοπίστους εἰδήσεις μαθάνομεν ὅτι ὁ ἰχθρικός στόλος ἀφανίσθη ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὸ Ἀρχιπέλαγος, καὶ οὕτως ἡ φοβερὰ θαλασσιος δύναμις τοῦ τυράννου μας ἔγεινε παίγιον τῶν ἐμπορικῶν πλοίων τῶν θαλασσιῶν ἀετῶν, καὶ ἀνδρείων ἡρώων Ἑλλήνων.

Λεβαδία· 3 Αὐγούστου.

Εἰς τὰς 2. τοῦ παρόντος πρὸς τὸ ξημέρωμα τῶν 3. Ὁ στρατηγὸς Ὀδυσσεὺς Ἀνδριτζου, μὲ 2. χιλιάδας ἐκλεκτοὺς στρατιώτας ἐμβῆκεν εἰς ταύτην τὴν πόλιν διὰ νυκτός, καὶ κατετρόμαξε τοὺς ἐδῶ εὐρισκόμενους τούρκους ἠλευθέρωσεν ἕως : 500 : ψυχὰς χριστιανῶν ὅπου ἐκινδύνευεν ἡ ζωὴ των· μετὰξὺ τούτων ἠλευθέρωθη καὶ ὁ φιλογενῆς Ἰωάννης στάμου λογοθέτης, εἰς τῶν καλῶς προστευσάντων· οἱ τούρκοι εἰς τοιοῦτον ἀνέλπιστον συμβεβηκὸς ἔμειναν πολλοὶ θυσία τῆς δικαίας ἐκδικήσεως τῶν Νικητῶν. Ἔως διακόσιοι παρεδόθησαν ῤύψαντες τὰ ὄπλα, καὶ οἱ λοιποὶ τὸν ἀριθμὸν ἑπτακόσιοι σχεδὸν ἰσφαλήσθησαν εἰς τὸ σεσαθρωμένον φρούριον χωρὶς προμήθειαν τροφῶν ἐπήραν μαζήτους μερικοὺς χριστιανούς καὶ τὸν φιλογενέστατον Νικόλαον Νάκον, μὴ ἠμπορέσαντα νὰ φύγῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας των, διὰ τὸ σῶμα.

τώδες καὶ γήρεόν του· εἰς ταύτην τὴν περίστασιν ὁ Καπετᾶνος χρίστος Παλάσκας μετὰ 40 ἀκολουθῶν του ἐνώθη αὐτοθελήτως μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Ὀδυσσεύς εὐρισκόμενος πρό καιροῦ μετὰ τῶν ἐχθρῶν ἀέκων καὶ μὴ βουλημένος, καὶ ζητῶν εὐκαιρίαν νὰ σεβασθῇ τὰς σημαίας τοῦ ἔθνους. Μετὰ τὴν Νίχην αὐτὴν ὁ στρατηγὸς Ὀδυσσεύς ἐδιώρησε 500 ἄνδρες τοῦ στρατεύου νὰ βαστῇ τὴν πολιορκίαν τοῦ φρουρίου. τοὺς δὲ λοιποὺς ἐστέλλεν εἰς τὴν τοποθεσίαν τῆς Πέτρας διὰ νὰ ἐμποδίσουν τὸ ἀπέρασμα, ἂν κατὰ τύχην ἤθελε στοχασθῇ ὁ Ἴμπερβριόνης· ἀπέρασμα ἐδῶθεν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας ὅπου εὐρίσκεται.

Πολιορκία τοῦ Ναυκάκτου 8 Αὐγούστου.

Ἀπὸ ἕναν αἰχμάλωτον ὅπου ἐπιάσαμεν εὐγένοντα ἀπὸ τὸ Κάστρον, μανθάνομεν ὅτι ἕνας δορυφόρος τοῦ Ἰσοῦρ Πασσᾶ ἀπέρασεν ἀπὸ Πατραν μετὰ Γράμματα, ὁ αὐτὸς γυρίζοντας μετὰ τὰς ἀποκρίσεις διὰ τὰ Καστέλια ὁμοῦ καὶ μετὰ ἄλλους, τοὺς ἐκτύπησεν ὁ στρατηγὸς Μακρὺς ἐφρόνευσεν 17. καὶ τέσσαρες μόνοι ἠμπόρεσαν νὰ ἱμβουν εἰς τὸ Καστέλιον.

Ἄγραφα 6· Αὐγούστου.

Ὁ Μαχμούτ Πασσᾶς Δραμαλῆς, μανθῶν εἰς Λάρισσαν τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐπαρχίας μας, ἐστράτευσεν ἐναντίον μας· οἱ Καπετᾶνοι Κώνστας Μπουκουβίλας, καὶ σταμούλης Γάτζος, μετὰ τοῦ Κώνστα βελῆ, καὶ Βουλπιώτη εὐρισκόμενοι εἰς τὸ σύνορον Φαναρίου ἐπολέμησαν δις, καὶ εὐδοκίμησαν θαυμασιώτατα, καίωντες καὶ δύο τουρκωχώρια, Λοξάδα καὶ Φράγκου ὀνομαζόμενα· εἰς τὴν τρίτην μάχην ὁμοῦ εἰς τὸ χωρίον ὀνομαζόμενον Μπλάσδου διπλασιάτας ὁ ἐχθρὸς τὰς δυνάμεις του, μετὰ ὅλην τὴν γενναίαν ἀντίστασιν τῶν Ἑλλήνων, διὰ νὰ ἐλειψεν ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ ὁ Καπετᾶνος σταμούλης Γάτζος ὑπερίσχυσεν ὁ ἐχθρὸς, καὶ οὕτω ἐτραβήχθησαν οἱ ἰδιοὶ μας ἀφήνωντες τὸ χωρίον ἄδειον ἀπὸ κατοίκους, τὸ ὅποιον ἔγινε πρᾶνάλωμα τῆς μάχης τῶν ἐχθρῶν, οἱ χωρικοὶ ὅπου ἐσύνθετον μέρος τοῦ στρατοῦ, ἀσυνήθειστοι βλέποντες καὶ τὴν ὁρμὴν τῶν ἐχθρῶν, ἔτρεξον νὰ παραμερήσουν τὰς φρενελίας των ὁ ἐχθρὸς εὐρίσκων εὐκαιρίαν ἔκαυσεν ἄλλα τρία χωρία τῆς εὐροπόλεως καὶ διευθύνετο πρὸς ῤενδίαν. Ὁ Λογο-

θέτης περιφέρεται ὅθεν εἶναι κίνδυνος διὰ νὰ ἀσφαλῆσῃ τὰς φαμελίας. Οἱ Ἕλληνες στρατιῶται καὶ κάτοικοι συνάζονται ἀφ' ὅλας τὰς θέσεις εἰς τὰ δυνατώτερα μέρη διὰ νὰ συγκροτήσουν μάχην Γενικὴν, καὶ ἐλπίζομεν νὰ καταστραφῇ ὀλίγορα ὁ ἐχθρὸς· εἶναι ἀναμφίβολον ὅτι ἡ ὁρμὴ τοῦ ἐχθροῦ μας πῦρρον εἰς τὴν ἀρχὴν χωρὶς προπαρασκευὴν. Ἴσως πολεμῶν καὶ μετ' ἀργυρίου προὔξινῃσι φθορὰν οὐκ ὀλίγην εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας· δὲν λαιπούμεθα ὅμως, τὴν ἐλευθερίαν μας θέλομεν, τὰ δὲ πλοῦτη ὡς ἀπαιτηθέντα ὑπὸ τὴν τυραννίαν, ἅς ἀπολεσθῶσι μαζὴ με αὐτήν.

№ 2.

(Ἐφημερίς αἰτωλική)

Μεσολόγγι 15: αὐγούστου: 1821:

Μακρονόρος :8 : αὐγούστου.

Ἀπὸ πληροφορίαν τοῦ στρατοῦ τῶν τζουμέρκων μαθαίνωμεν ὅτι ὁ ἐχθρὸς δυνατὸς ἀπὸ 2: χιλιάδες στράτευμα, τὴν πέμπτην 4: τρέχοντος, ἀντιπαρετάχθη εἰς μάχην εἰς τὴν θέσιν ὀνόματι σταυρὸς εἰς τὸ χωρίον Θωδωριανὰ ἐναντίον τοῦ καπετὰν Γώγου Μπακόλα, ὅπου εὐρέθη ἐκεῖ, καὶ πολεμήσαντες ἕως τὰς 10: ὥρας τῆς ἡμέρας ἐκινδύνευσεν, ἀλλ' ἐφθασεν ὁ ἀγιουτάντες Μούρκιος με διακοσίους ἀκαρνάνας ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῆς ἄρτας, ὁμοίως καὶ ὁ καπετὰν Γιαννάκης βράγκος ἀπὸ τὰ πλησιόχωρα μέρη, ἐνεδυναμώθησαν, ἐκτύπησαν τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἀπὸ τὰ ὀπίσθια, καὶ τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν.

Τρόπαια τῆς μικρᾶς ταύτης μάχης ἐστάθησαν, τρεῖς σημαῖαι, δεκαοκτὼ φονευμένοι, τρεῖς αἰχμάλωτοι, δεκαεπτὰ ἄλογα, πιστόλαις καὶ γιαταγάνια ἀργυρόχρυσά εἰς γροσίων δέκα χιλιάδας, τὰ ὅποια διαιμοιράσθησαν εἰς τοὺς Νικητάς.

Τὸ ἑσπέρας τῶν 5: τρέχοντος ἐφθασαν ἐκεῖ καὶ οἱ στρατιῶται βερνακιώτης καὶ καραῖσκος καὶ πλείον προσμένωμεν νὰ εἰδῶμεν τὴν γενικὴν μάχην ὅπου θέλει συγκροτιθῆ, εἰμεθα ἐνελπείς ὅμως ὅτι ὅλοι ὅσοι ἐμβήκαν εἰς τὸ χωρίον Θωδωριανὰ, νὰ ἀφήσουν ἐκεῖ τὰ πτωματὰ των.

Τὸ κάστρον τῶν πέντε πηγαδίων πολυορκείται ἀπὸ τοὺς σουλιότας ἑπτακόσιοι τούτων τῶν ἡρώων ἱκατέβησαν πάλιν πλησίον τῆς ἄρτας καὶ ἰστροτοπέδευσαν εἰς τὴν στριβίνα χωρίον ἀπέχον ὥρας τρεῖς· τὸ κίνημα τοῦτο ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ ἐνδυναμωθῇ ἡ πολυορκία τῆς ἑξάρτας διακόσιοι σουλιῶται ἐπήγαν πρὸς βοήθειαν τοῦ ἐν τζουμέρκω στρατοῦ.

Μεσολόγγι. 12: αὐγούστου·

Ἀπὸ πληροφορίαν στοματικὴν ὑποκειμένων ἐλθόντων ἀπὸ ἄγραφα μαθαίνωμεν ὅτι ὁ Καπετάνος καρατάσιος τῆς βερβροίας εὐγήμεν περὶ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ πηνιοῦ πλησίον τοῦ γεφιρίου μπαπὰ, καὶ ἔκαυσεν δύο χωρία κατηχημένα ἀπὸ τούρκους κησυρλιά ὀνομαζόμενα· ἔπειτα ὅπου ἐπολέμησε μὲ τούτους καὶ τοὺς ἐσύνηριψεν· τοῦτο μαθαίνωντας ὁ Μαχμούτ πασιὰς δραμαλῆς ὅπου εὐρίσκετο προχωριμένος εἰς ἄγραφα ἕως εἰς καστανιά καὶ μέγα νεοχωρι ἐφυγεν καὶ ἐπήγαν εἰς τζαμάση διὰ νὰ καταφθάσῃ ἰσως πρὸς βοήθειαν ἐκείνων τῶν μερῶν ἐναντίον τοῦ καπετὰν καρατάσου ἀπὸ τιμὴν χανλι χωρίον πλησίον Δομοκοῦ ἐπήγαν μερικοὶ τούρκοι καὶ ἔπασαν εἰς δύο χωρία τὸ ἐν γαίτζα τῶν ἀγράφων καὶ τὸ ἄλλο τῶν πατρατζικιτῶν ὀνομαζόμενον ἀσβέστη καὶ τὰ κατέκαυσαν, οἱ κάτοικοι τούτων ἐπρόφθασαν καὶ ἐφύλαξαν τὴν ζωὴν των τὰ ζῶα τους ὅμως καὶ ὅλα τὰ πράγματά τους ἐχάθησαν.

Τὰ τῶν ἀγράφων λεηλατηθέντα χωρία ἐν ὄσῳ ἐστάθη ἐκεῖ τὸ στρατευμα τοῦ δραμαλῆ μετρεῖται εἰς δεκατρία, δὲν ἔχομεν ὅμως πληροφορίαν διὰ τὰς ὀνομασίας των.

13. τοῦ αὐτοῦ·

Πληροφορούμεθα ὅτι ὁ πασιὰς δραμαλῆς νὰ ἀπάντησεν εἰς δρόμον ἀνθίστασιν, εἰς ἄγραφα ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸν σῶμα ὅπου ἐσυνάχθη, καὶ κτυπηθεὶς δυνατὰ ἄφησεν τὰς θέσεις του καὶ ἐπήγαν διὰ τὴν λάρισσαν· λέγουσιν ὅτι ὁ καπετάνος ἐκείνος ὅπου ἔλειψεν ἀπὸ τὴν θέσιν του εἰς τὰ αὐτὰ μέρη νὰ ἐκερδήθη ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς μὲ 30 : χιλιάδες γρόσια· ἂν τοῦτο ἀληθεύει μᾶς φαίνεται περὶ ἄξιον νὰ εὐρίσκωνται μεταξὺ τῶν ἐλλήνων χριστιανῶν τοιοῦτοι ἀσεβεῖς ὅπου νὰ βοηθῶσι τοὺς τυράννους ἐναντίον τῆς σωτηρίας τοῦ γένους των, καὶ νὰ κυριεύωνται ἀπὸ χρήματα ὅπου αὔριον οἱ ἴδιοι τύραννοι θέλουν τοὺς ταπεινὰ ἀφ' οὗ τοὺς κάμουν νὰ δοκιμάσουν τὸν πλέον σκληρὸν θάνατον.—

Ἀνατολικῶν : 14 : τοῦ αὐτοῦ·

Τὴν ἀπερασμένην εὐδομάδα ἦλθεν ἰδῶ μία μικρὴ βάρκα ἀπὸ πρέ-
βειζαν μὲ γράμματα τοῦ βρετανικοῦ γενικοῦ κονσόλου πρὸς τὸν ἰδῶ
ὑποκόσουλόν καὶ τὴν ἴδιαν ἡμέραν εἰσέεισεν μὲ τὰς ἀποκρίσεις· ὑπο-
πτεύεται νὰ ἦτον αὕτη μία βάρκα ἀπὸ τῶν στόλων τοῦ καπετανάμ-
πη καὶ ἦλθεν ἰσῶς κατάσκοπος. —

Μαθαίνομεν ὅτι εἰς ζάκινθον εὐρίσκεται μία βάρκα : μὲ : 18 : τούρ-
κους προερχομένους ἀπὸ μωθῶνν καὶ ζητοῦν ἐφόδια πολεμικὰ ἀπὸ τὴν
ἐκεῖ διήκησιν.

14 : αὐγούστου :

Ἀντίγραφον μιᾶς γραφῆς ἐκ τῶν περὶ ζ μικρῶν νήσων τῶν : 12 :
αὐγούστου. —

Χθὲς ἐφθασεν εἰς ζάκινθον ἡ ἀουστριακὴ φριγάδα μὲ τὴν γολέταν
ὀποῦ ἀπὸ ἐκεῖ εἶχον μησεύσει, χωρὶς νὰ εἰξεύρωμεν διὰ ποῦ· μαθαί-
νομεν ὅτι ἐρχονται ἀπὸ τὸ μέρος ἄρτας (διωρθωμένοι εἰς : πάρτας ;),
ὀποῦ ἦτον ἐν ἀουστριακὸν πλοῖον μὲ ζωτροφίαις διὰ νὰ πηγαίνη τῶν
ἐν τῇ πάτρα τουρκῶν· καὶ τὸ ἐμπόδισαν τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα, καὶ τὰ
ἄνωθεν ἀουστριακὰ ἐπῆγαν καὶ ἐπῆραν αὐτὸ τὸ φορτομένον πλοῖον
καὶ τὸ ἐσυντρόφεισαν ὑποκάτω εἰς τὸ κάστρον τῆς πάτρας καὶ ἔπειτα
εἰσέεισαν διὰ ζάκινθον· τὴν στιγμὴν ταύτην τὰ εἰρημμένα δύο αὐτω-
κρατορικὰ ἀρμαμέντα συντροφευμένα καὶ μὲ δύο μπρίκια τῆς ἰδίας
σημαίας ἑκαμαν πανιὰ διὰ τὸν λεβάντε· μᾶς φαίνεται παράξενον ὅπου
τὰ αὐτὰ δύο αὐτοκρατωρικὰ πλοῖα νὰ φαίρωνται πρὸς τοὺς Ἕλληνας
ἐχθρικῶς ἐναντίον τῆς οὐδατερότητος καὶ βοηθοῦν κακοτρόπους πρα-
γματευτὰς ὀποῦ δὲν εἶναι καὶ ὑπηκοὶ των· διὰ νὰ ἐμβάζουν τροφάς·
εἰς φρούρια πολυορκούμενα πρὸς τυράνους ἐχθροὺς τοῦ χριστιανικοῦ
ὀνόματος : —

Ἐν ἀουστριακὸν ἐμπορικὸν πλοῖον ἐφθασεν χθὲς εἰς ζάκινθον προερ-
χόμενον ἀπὸ Κωνσταντινουπόλιν διὰ ἡμέρας 14 : διηγεῖται ὅτι ὁ ἐκεῖ
πρέσβεις ῥωσίας ἦτον ἱμβαρκάτος εἰς τρία ἀουστριακὰ πλοῖα διὰ νὰ
μισεύση, ἀφήσας ἐπίτροπόν του τὸν πρέσβην τῆς ἀουστρίας ἐζήτησεν
ἀπὸ τὸν σουλτάνον φερμάνι διὰ νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ στενὸν ἐλεύθερος
καὶ ἔλαθεν εἰς ἀπόκρησιν ὅτι ἡ πόρτα δὲν ἀγαπᾷ νὰ φύγῃ· ἀλλὰ θέλει
τὴν φιλίαν του· καὶ ὅτι φερμάνι δὲν ἔμπορεῖ νὰ δώσῃ ἐπειδὴ δὲν τὸν

διώκει· ὁ πρέσβεις ἐζήτησεν ἐκ νεοῦ νὰ δωθῇ προσταγὴ εἰς τὰ κάστρη νὰ μὴ τὸν πειράξουν καὶ ἔλαβεν ἀπόκρισιν ὅτι ἡ αὐτὴ προσταγὴ ἐδώθη καὶ οὕτως ἐπρόσμεναν καιρὸν ἀρμόδιον διὰ νὰ εὖγη ἢ πρὸς τὸ μέρος τῆς μαύρης θαλάσσης ἢ πρὸς τὸ μέρος τοῦ λεβάντε· εἰς Κωνσταντινούπολιν ἄδεται λόγος ὅτι ἡ ῥωσικὴ αὐλὴ ἔκαμεν πρὸς τὸν σουλτάνον ἑπτὰ ζητήματα δεινὰ, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ : 5 : μόνον ἐσυμφωνήθησαν εἶναι ὅλως ἄγνωστα· ἐν ἐκ τῶν συμφωνηθέντων λέγουν νὰ ἦναι τὸ νὰ γένη ἓνα πριγγιπάτον ἑλληνικὸν μετὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν νόμων καὶ τῆς θρησκείας των· ἄμποτε νὰ ἀληθεύῃ καθὼς πρέπει νὰ ἦναι ἀληθινόν, καὶ λοιπὸν πρέπει νὰ σταθῶμεν ἀνδρείοι καὶ σταθεροὶ εἰς τὸ ἔργον ὅπου ἀρχήσαμεν διὰ νὰ τελειώσωσι κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ γένους· τὰ πράγματα τοῦ μωρέως πηγαίνουν κάλλιστα ἢ Μωνοβασίᾳ καὶ νεόκαστρον παρεδώθησαν κατὰ σειράν, ἄμποτες νὰ πηγαίνουν καὶ τὰ τῆς ἠπείρου οὕτως· ἀπὸ πληροφορίας στοματικᾶς ἐκ τῶν ἀπὸ τὰ μέρη τοῦ βάλτου προερχομένων μανθάνομεν νὰ ἔγειναν διάφοροι ἀκροβολισμοὶ μεταξὺ τῶν ἰδικῶν μας καὶ τῶν εἰς τζουμέρκα ἐμβάντων τούρκων πάντοτε ἔλαβον τὴν ἀρχὴν· οἱ ἰδιοὶ μας λέγουσι νὰ ἔχουν σφαλισμένους τοὺς ἐχθροὺς εἰς τὰ ρεύματα καὶ κοιλάδας τῶν βουνῶν καὶ ὅτι εἶναι ἀναμφίβολος ἡ καταστροφή των μᾶς λείπουν εἰδήσεις τοῦ στρατοπέδου διὰ νὰ ἰξεύρωμεν καταλεπτῶς τί γίνεται : —

ἄγραφα χωρίον μουρέλου : 4 : αὐγούστου·

Τὸ πατρατζικὴ εὐρίσκειται ἀκόμη ἀκίνητον ἐπειδὴ ὁ τελεχὰ φείζας μπείεις ἐκ τοῦ στρατοῦ ὁμέρπασιας ὅπου μετὰ πεντακοσίων τουρκῶν ἐπλάκωσεν αὐτὴν τὴν πόλιν ἔγραψεν πρὸς τοὺς τούρκους συμμάχους τῶν σουλιώτων ἄγον βασιάρην καὶ ταῆρ ἀμπάζην ὅτι εὐχαριστεῖται νὰ ἐνωθῇ μετὰ τὸ ἀληπασαλίτικον σήστυμα καὶ περιμένεται ἀπόκρισις.

ἔταιρα : 7* : αὐγούστου·

Εἰς ἐν συμβούλιον ὅπου ἔγινεν μεταξὺ φιλογενούς τινός τοῦ καπετάνου καλτζοδήμου καὶ τοῦ καπετάνου μήτζου κοντογιάννη ἀπεφασίσθη νὰ σταλθῇ ὁ κοντογιάννης εἰς τὸν τελεχάμπην καὶ νὰ ζητήσῃ

* Ἔκονται διαγεγραμμένοι αἱ λέξεις ἀλ· θινόν, καὶ λοιπὸν πρέπει νὰ σταθῶ
 * Προηγείται ὁ ἀριθμὸς 4 διςδεσμένος.

τὴν ἀπόφασίν του, περὶ τοῦ κινήματός του· τοῦτος ἔκαμεν προβλήματα τὰ ὅποια ἐστάθησαν μὲ ἐπὶ τούτῳ ἄνθρωπον πρὸς τὸν ἄγον καὶ ταῆρ ἀμπάζην, καὶ προσμένεται ἀπόκρησις τὰ προβλήματα ταῦτα ἀποβλέπουσι εἰς χρήματα, δηλ. λέγει ὅτι ἔχει νὰ λαμβάνη ἀπὸ διάφορα μέρη καὶ ζητεῖ τὴν ἄδειαν καὶ εὐκολίαν νὰ τὰ συνάξῃ· ἔχει νὰ λάβῃ καὶ μιστοὺς ἀπὸ τὸν χουσεῖν πασιὰ καὶ ζητεῖ νὰ τὸν ὑποσχεθῶσι καὶ αὐτὰ καὶ νὰ τοῦ πληρωθοῦν ἀπὸ τὸ παρτίδον τοῦ ἀληπασιὰ· ὑπόσχεται δὲ ἀντὶ αὐτῶν νὰ συνάξῃ ὅλους τοὺς ἀρβανήτας ὅπου εἶναι διασκορπισμένοι εἰς θησαλίαν νὰ κάμῃ ἓνα σῶμα μεγάλον καὶ νὰ παστρεύσῃ τὴν λάρησιν ἀπὸ τοὺς τούρκους κονιάρους ἕως μέτζοβον· νὰ καταπῆσῃ τὸν ἡμέρ πασιὰ νὰ κλίνῃ πρὸς τούτο τὸ μέρος εἰδὲ μὴ ἡμπορεῖ νὰ τραθῆσῃ εἰς τὸ μέρος του ὅλον τὸ στράτευμα ὅπου ἔχει ὁ ἡμερ πασιὰς, καὶ νὰ τὸν ἀφήσῃ μὲ μόνον πεντακοσίους γκέγκηδας τὸ δὲ λοιπὸν στράτευμά τοῦ πασιὰ τούτου νὰ τὸ τραθῆσῃ αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν· ταῦτα εἶναι τὰ προβλήματα καὶ αἱ ὑποσχέσεις τοῦ τελεχάμπεη καὶ εἴθε νὰ εὐγῶν εἰς καλὴν ἔκβασιν. Ἐν τοσοῦτῳ ἔπειδὴ μερικοὶ τούρκοι κονιάρη ἐκαυσαν τὸ χωρίον κάιτζα εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας ὁ καπετάνος μῆτζος κοντογιάννης ἔλαθεν αἰτίαν νὰ συνάξῃ τοὺς ἀνθρώπους του καὶ ἐτοιμαζώμεθα, ἔδωκεν καὶ ὁ τελεχάμπεης ἄδειαν εἰς τὰ χωρία νὰ κτυποῦν τοὺς κονιάρους καὶ ζουρμπάδαις καὶ νὰ μὴ δέχονται κανένα νὰ προχωρήσῃ : —

Γραφὴ μικρὴ : Μεσολόγγι : 14 αὐγούστου :

Μεγάλαι φαίνονται αἱ ὑποσχέσεις τοῦ τυρανίσκου τελεχάμπεη καὶ ἀμφιβάλομεν διὰ αὐτὰς νὰ μὴν εἶναι εἰλικρινεῖς καὶ τόσον περισσότερον διστάζομεν εἰς τὰς τοιαύτας προτάσεις ὅσον ὁ τελεχὰς ὑπόσχεται νὰ γίνῃ ἀκόλουθος τοῦ ἀλιπασιὰ διότι εἰξεύρομεν ὅτι αὐτὸς ἐστάθη ὁ πρῶτος ὅπου ἀπεστάτησεν ἀπὸ τὴν ὑποταγὴν τοῦ ἀλῆ πασιὰ δύο μῖνες σχεδὸν πρὶν τὸν πολυορκίσουν καὶ διορισμένος ἀπὸ τὸν ἴδιον δικητην εἰς τὸ φρούριον τῆς ναυπάκτου ἐσυμφώνησε μὲ τὸν μπαμπᾶ πασιὰ καὶ τοῦ παρέδωκε τὸ κάστρον φανεῖς ὁ πρῶτος ἀποστάτης ὅπου ἔδωκεν τὸ κακὸν παράδειγμα ἐναντίον τοῦ ἀληπασιὰ· ἰξεύρωμεν πρὸς τούτοις ὅτι αὐτὸς χαίρεται ὑπόλειψιν πλησίον τοῦ ῥεσίτ πασιὰ καὶ εἶναι πολλὰ προσκολλημένος μὲ τὸν ἡμέρ Πασιὰ ἴσως νὰ ᾔῃαι καὶ συγγενεῖς του· παράξενον λοιπὸν ἤθελε εἶναι ὅτι αὐτὸς νὰ καταφρονήσῃ τοὺς

ἀρχηστρατήγους τοῦ σουλτάνου τοῦ διὰ προτροπῆς τῶν γραικῶν καὶ νὰ ἐνωθῆ μὲ ἐκείνον τὸν ὁποῖον ἐπιβουλεύθη καὶ ὅπου καλῶς ἔγνωρίζει τὸν χαρακτῆρα του, ἤθελε εἶναι καὶ μία χεῖριρα τοῦ νὰ τοῦ ὑποσχεθῶσι μισθοὺς θεμελιωμένους εἰς μόνον τὸν λόγον του καὶ βοήθειαν διὰ νὰ συνάξῃ μετρίτᾳ ἀδίκως ἀπὸ πτωχοὺς χωρικοὺς κατὰ τὸν τρόπον ἐκείνον ὅπου ὑπὸ τὴν τυραννίαν ἐμεταχειρίζοντο οἱ τοιοῦτοι τυραννισκοὶ καὶ ἐγύμνωσαν τοὺς πτωχοὺς ἂν ἀληθῶς ἔχει νὰ λαμβάνῃ αἱ ἀπόδειξαις του τοῦ δίδουν δικαιολόγημα χωρὶς νὰ ἔχη χρεῖαν ἀπὸ ἐπὶ τούτῳ συνθήκην βιαζόμεθα λοιπὸν νὰ συμπεράνομεν ὅτι εἰς αὐτὰ τὰ προβλήματα νὰ ἦναι κρῦφιον τί ὅπου ἡ δόλιος πολυτικὴ τῶν τουρκῶν μηχανεύεται καὶ ἴσως νὰ ἦναι πανουργία τοῦ ἰδίου ἡμέρ πασιὰ διὰ νὰ ἀπατηθοῦν οἱ γρεκοὶ καὶ νὰ σχηματισθῆ τοιοῦτῳ τρόπῳ ἐν σῶμα εἰς θεσσαλίαν ἀρχιγοῦντος τοῦ τελεχᾶ διὰ νὰ δυσκελεύσουν περισσότερο τὰ κινήματά μας καὶ νὰ λεηλατήσουν καθὼς ἐκείνος ἔκαμαν εἰς τὰ μέρη Λιβαδίας καὶ Ἀθηνῶν ὅτι εἶναι ἀδύνατον αὐτοὶ ὅπου εἶναι τόσοσὺν θρήσκοι εἰς τὴν πλάνην τους, νὰ ἐνεργήσουν ἐκ συμφώνου μὲ χριστιανοὺς ἐναντίον τοῦ τυράννου βασιλέως των ὅπου τὸν σέβονται ὡς ἱερόν τι.

Ὁ ἐκδότης

15 : τοῦ αὐτοῦ. —

Ἀπὸ πληροφορίας πλοίου ἐλθόντος σήμερον ἀπὸ κανδίλαν (μέρος τοῦ Ξερομέρου παραθαλάσιον) μαθαίνωμεν ὅτι ὁ πρῶην ναυπάρκτου καὶ ἄρτας μητροπολιτῆς κύριος πορφύριος ἐξωρισθεὶς κατὰ τὸν παρελθόντα φευρουάριον εἰς τὸ ὄρος τοῦ ἄθως ἀπέβησεν κατ' αὐτὰς ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος προερχόμενος ἀπὸ τζερίγον ἄραξεν εἰς ἓνα μέρος ἐκεῖ πλησίον λάσπην ὀνομαζόμενον καὶ ἐπειτα ἀκολούθησεν τὸ ταξήδιόν του διὰ ἀγία μαῦραν ὁ ἐρχομὸς τοῦ φιλογένους τούτου πατριώτου εἰς τούτα τὰ μέρη φαίνεται νὰ ἀποβλέπη εἰς τὸ νὰ ἀπεράσῃ εἰς τὸ στρατόπεδον τὸ πολιορκοῦν τὴν ἄρταν : —

Ἀπὸ ἓνα μαρτίγον καιφαληναίον ἐλθὼν σήμερον ἀπὸ ὕδραν διὰ ἡμέρας ὀκτῶ μαθαίνωμεν ὅτι ὁ ἐν σμύρνης ῥωσικὸς κόνσολας κύριος Δεστούνης παρέτησεν ἐκείνην τὴν πόλιν καὶ ἦλθεν εἰς τζερίγον ὅθεν φαίνεται νὰ ἔχη στοχασμὸν νὰ ἀπεράσῃ διὰ λιθόρρον : —

Τῆ αὐτῆ: —

Ἐνας ἄλλος ἀκροβολισμὸς ἔγινεν εἰς τὸ χωρίον σχορέτζιανα τῶν τζουμέρκων μὲ νίκην τῶν ἰδικῶν μας μάλιστα ἐλευθερώθησαν ἕως διακόσαιοι χριστιανικαὶ φαμίλιαὶ ὅπου εἶχον σφαλησθῆ ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς εἰς τὸ βουνὸν τῆς ἄγναντας: ~

№ 7. Ἐφημερὶς αἰτωλικῆ

Μεσολόγγι τῆ 10 Σεπτεμβρίου 1821.

Τῆ 6 76ρίου.

Ὁ Ἐχθρικός στόλος σήμερον φέναιται διευθυνόμενος πρὸς τὸν λιμένα μας, καὶ ἴσως ἔχει σκοπὸν νὰ ἐμβῆ εἰς Πάτραν.

Τὸ βασιλάδι ἀρματώθη μὲ 4 κανόνια καὶ 50 ἄνθρώπους, ὥστε ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θαλάσσης δὲν ἔχομεν τὸν παραμικρὸν φόβον.

Ὁ καπετὰν Χρήστος παλάσκας ἀπὸ Γαλαξίδι μὲ γραφὴν τοῦ 2 τοῦ τρέχοντος, μᾶς περιγράφη μίαν μάχην τῶν θερμοπύλων· διάφορον τρόπον τινὰ ἀπὸ τὴν περιγραφὴν τοῦ στρατηγοῦ Ὀδυσσεύως, ὅπου ἐκθέσαμεν εἰς τὸν ἔκτον ἀριθμὸν τῆς παρούσης ἡφημερίδος, ὥστε δὲν ἤμποροῦμεν νὰ ἐνοήσωμεν ἂν εἶναι ἐκεῖνοι ἡ μάχη τῶν 25. αὐγούστου, ἢ ἄλλη νεωτέρα. Ἴδοῦ ὅλον τὸ περιεχόμενον τῆς γραφῆς.

Κύριοι καπετάνοι, Δημήτριε Μακρῆ, κώστα σιαδήμα, κώστα Χορμόβα, καὶ λοιποὶ ἀδελφοί.

Μετὰ τὴν ἐρώτησιν τῆς υἱείας σας, εἰς δίδω τὴν χαροποιὴν εἰδήσιν, διὰ τὴν τέλειαν νίκην ὅπου ἐκάμαμεν κατὰ των τυράννων. — Ὁ μπαϊράμ πασιᾶς, μαζὴ καὶ σαὶν ἀλῆ πασιᾶς καὶ μεμῆς πασιᾶς, ἔρχονταν μὲ ἑπτὰ χιλιάδας, νὰ περάσουν διὰ Λεβαδίαν· εἰς τὴν φουντάναν ὁμως οἱ καπετάνοι Γκούρας καὶ μπόζγος, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Διοβουνιώτη τοὺς ἐκτύπησαν τόσον καλά, ὥστε εἰς ὀλύγην ὥραν ἐδώθησαν εἰς φυγὴν, ἀφίνωντας εἰς τὰς χεῖρας μας ἀμέτρητους σκοτωμένους, πολλοὺς σκλάβους, ὑπὲρ τὰ χίλια ἄλογα, δύο τόπια, πολλὰ

μπαϊράκια, τὰ τζιατήριά τους, καὶ ὄλα ἀμαξιά τους φορτωμένα ἀπὸ ἐφόδια τοῦ πολέμου, καὶ ζωτροφίαν τους· καὶ οἱ δύο πασιάδες ἰδωσαν τὰ κόλα ἐν τῇ ἐρήμῳ· ὁ δὲ μπαϊράμ πασιάς μὲ τὰ συντρίματα τοῦ ἀσκεριοῦ του κατέφυγεν εἰς τὰ χωρία Ζητουνίου.

Ὁ ἀδελφός σας
καπετὰν **Χρήστος παλάσκας.**

7 Σεπτεμβρίου.

Ὁ Ἐχθρικός στόλος ἀπέρασεν σήμερον ἀπ' ἐδῶ, καὶ ἐμβήκεν εἰς τὸν κόλπον τῆς Πάτρας, συνηστάμενος εἰς πλοία 29· μὲ ὄλην τὴν ἡσυχίαν χωρὶς νὰ πηράξῃ τίποτε· ἤμπορεῖ νὰ εἰπῇ τις, ὅτι μὲ τοιαύτην ἀδιαφορίαν ἀπέρασεν, ὡς νὰ εἶτον φιλικὰ πλοία. — Εἰς τὰς 8. 76ρίου· ἀπέρασαν καὶ ἕτερα δύο πλοία Ἐχθρικά καὶ ἐμβήκαν εἰς Πάτραν. —

Πολιορκία τῆς Ναυπάκτου. 8 76ρίου.

Τὰ τέσσαρα πλοία τῶν Ἑλλήνων, ὁποῦ ἐπολιορκούσαν διὰ θαλάσσης τὸ κάστρον, μανθάνωντας τὸν Ἐρχομὸν τοῦ Ἐχθρικοῦ στόλου, ἐμήσευσαν καὶ πήγαν εἰς γαλαξύδιον. Οἱ Ἐχθροὶ ἀπὸ τὸ κάστρον ἐνθαρυνθέντες ἀπὸ τὸν Ἐρχομὸν τῆς φλότας, εὐγῆκαν ἔξω εἰς ἀρκετὴν καθαλαρίαν· ἄλλ' ὁ ἀνδρείος καπετὰν Κώστας σιαδήμας τοὺς ἐκτόπησεν, καὶ ἐμβήκεν πάλιν μέσα χωρὶς νὰ συνέβῃ ἀξιόλογον τί. —

Μεσολόγγι 9. 76ρίου.

Ὁ κύριος ἦθος βίγας, ἐμήσευσεν ἀπ' ἐδῶ διευθυνόμενος διὰ τὸ στρατόπεδον τῆς ναυπάκτου, φέρων μαζὴ του καὶ ἀρκετὰ ἐφόδια τοῦ πολέμου, διὰ νὰ ἐπιθεωρήσῃ καὶ νὰ ἐνδυναμώσῃ ὄλα τὰ μέρη ὅσα εἶναι ὑποκείμενα εἰς ξεβάρκισμα.

Ἐπεταὶ μέχρι τέλους τοῦ φύλλου τῆς ἐφημερίδος «Ἄσμα τῆς περιφήμου συμμαχίας τῶν ἐνδόξων Ἀλβανῶν, μετὰ τῶν ἡρώων Ἑλλήνων τῆς Ἡπείρου». Ἀρχεταὶ δ' ἐν τῇ δευτέρᾳ

στήλη τῆς πρώτης σελίδος, καὶ σύγκριται ἐν ὄλῳ ἐκ στίχων ὁμοιοτελεύτων ἑκατὸν εἰκοσι. Καὶ ἡ μὲν ἀρχὴ αὐτοῦ ἔχει ὡδε·

Ἄγαδες τῆς ἀλδανιτιάς τοῦ λιούμ τεπελένας
καὶ σὺς ἀπὸ τὰ ἀντικρὺς χωρία τῆς Δερβένας
ἢ φήμη σὰς ὠνόμασε πύργους ἐμπιστοσύνης,
γνήσια τέκνα τῆς τημῆς, καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης.

Τελευτᾶ δὲ διὰ τῶν ἐξῆς στίχων περὶ τοῦ Ἀθανασίου Διάκου·

Ἄς ὀψόμεν καὶ μιὰν ματιὰν ἀνάμεσον ἔς τὸν λάκκον
νὰ δοῦμεν καὶ τὸν ἥρωα πεφόνευμένον Διάκον,
ὅπου αὐτὸς ἐξέχυσε τὸ τήμιόν του αἷμα,
καὶ στὰς ἀγκάλας τοῦ θεοῦ, παρέδωκε τὸ πνεῦμα.
Ἐξέρρευσε τὸ αἷμα του, ἐφθάρει τὸ κορμὴ του
ἀλλ' ὅμως εἶν ἀθάνατος ἢ δόξα, καὶ τημὴ του,
μὲ δάκρυα καὶ γόγκυθμούς, καὶ φλόγα τῆς καρδίας
ἄς δώσωμεν ἀναπνοὴν, αὐτῆς τῆς μονωδίας.
Ἄπνουν ἀλήθεια κείττεται, ἀναίσθητον τὸ πτῶμα
καὶ ἄχρις ὥρας ἐγινεν κονιορτὸς τὸ σῶμα·
ἔδωκεν τέλος τῆς ζωῆς μὲ δόξαν καὶ μὲ κῦδος,
εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν κοινὸν τῆς Ἱερᾶς πατρίδος·
πλὴν ἢ ἀθάνατος ψυχὴ πετώσα διαβαίνει,
καὶ ἀπὸ σὰς τοὺς στρατηγούς ἐκδίκησιν προσμένει·
καὶ ὡς ἀπὸ τῶν νεφελῶν, τὰς πτέρυγας τινάζει
καὶ μὲ φωνὴν λυπηρὴν ἐκδίκησιν κραυγάζει·
ἄχ! ζητουνίου γῆ πονηρὰ, σκληρὴ Ἰμὲρ βριῶν
τί συλλογήσθαι τρεμοντες, τὸ τέλος σας συμμόνη
πυρὸς τὸ κατανάλωμα, σπαθίου νὰ γένουν βρῶμα
οἱ ἄνθρωποι τοῦ ζητουνιοῦ, τὰ σπῆτια, καὶ τὸ χῶμα.
ἔχει τοῦ Διάκου ἢ ψυχὴ, ἐκδικητὰς γενναίους
πολλοὺς ἀγάδες φοβερούς, καὶ Ἑλληνας ῥωμαλαίους.
Λοιπὸν ἀκούται στρατηγοὶ, τούρκοι καὶ ῥωμαῖοι,
σὰς προσκαλεῖ νὰ τρέξετε, πεζοὶ καὶ καθαλλάρει.

Σύντροφος ἦτο ζωντανός, σύντροφος πεθαμένος·
λοιπὸν μὴ τὸν ἀφήσεται, νὰ στέκη λυπημένος
καὶ ὅταν τελειώσετε τὴν πράξιν τῶν Γιαννίνων
ἐνθυμηθῆται ὄλοι σας τὸν ἥρωα ἐκείνον.

Τέλος

Ἀπευθύνεται δὲ τὸ στιχοῦργημα εἰς τοὺς ἐκ τῶν Ἀλβανῶν
στρατάρχη Μουχουρτάρην, τὸν Ταήρ Ἀμπάζην, τὸν Μοῦρ-
τὸν Ψάλην, τὸν Τζέγκον Λιάμτζην, τὸν Ἀλῆ πασσᾶν. Ἐξυ-
μνεῖ δ' ἔπειτα τοὺς ἥρωας τοῦ Σουλίου καὶ τῆς Αἰτωλίας καὶ
ἄλλους τινάς, τὸν Νότην καὶ Μάρκον Μπότζαρη, τὸν Νάσσον
Φωτομάραν, τὸν Νικόλαον Τζαβέλλαν, τὸν Γῶγον Νικολάου
Μπακόλαν, τὸν Ἀνδρέαν Ἴσκον, τὸν Τζόγκαν, τὸν Ἀλέξιον
Βλαχόπουλον, τὸν Δημήτριον Μακρὺν, τὸν Κωνσταντῖνον Χορ-
μόβαν, τὸν Ὀδυσσεά, τὸν Γκούραν, τὸν Δυοβουνιώτην, τὸν Πα-
νουργιᾶν, τὸν Μανίκαν.

№ 1.

● Ἀγελῶς

(Ἴδε τὴν ἐπικεφαλίδα ἐν τῷ παρενθέντι πίνακι Β').

Μεσολόγιον 20. Νοεμβρίου 1821.

Ἀφ' οὗ ἐτελείωσεν ἡ συνέλευσις τῆς Δυτικῆς Χ. Ἑλλάδος ἡ ἐν
ταύτῃ τῇ πόλει συγκροτηθεῖσα, ἣτις ἐπέγραψε τὰ ἀξιόλογα ἐκεῖνα
πρακτικὰ, τὰ ἀναφανέντα πρῶτα εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ τῆς τῶν ὀπλων
ἀποκτηθείσης Ἑλευθερίας της, ἡ Γερουσία τῆς Δυτικῆς Χ. Ἑλλάδος
συστηθεῖσα, ἐξέδωκε τὰ ἀκόλουθα Θεσπίσματα.

Θεσπισμα Νο 1.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 18. Νοεμβρίου. 1821.

Πρώτη συνέλευσις τῆς Γερουσίας

Ἀναλόγως μὲ τὰς πράξεις τῆς συνόδου τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος τελειοποιηθεὶς εἰς ταύτην τὴν πόλιν κατὰ τὴν ἐννάτην τοῦ τρέχοντος μηνὸς ὁ ἐκλαμπρότατος Πρίγκιψ Α. Μαυροκορδάτος, οἱ Κύριοι Πάνος Γαλάνης, Γεωργάκις Μαυρομάτης Ἀναγνώστης Καραγιάνης Ἀντώνιος Ἀναστασίου, Χριστάκις Στάϊκος, Ἀναγνώστης Μακρυσεγγοῦνας, Ἰωάννης Τρικοῦπης, καὶ Μῆτζος Φραγγοῦλης, ὀνομασθέντες μέλη τῆς Γερουσίας τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος διὰ τοῦ τετάρτου Θεσπίσματος τῶν αὐτῶν πράξεων·

Ἀπόντος μόνου τοῦ κύρ Κωνσταντίνου Λογοθέτου, ἀνάγκη κατεγοῦσης, συνήλθασαν σήμερον διὰ νὰ καθυδρίσουν τὴν Γερουσίαν καὶ νὰ ἐκτελέσουν τὴν πρώτην αὐτῶν συνέλευσιν·

Ἀφ' οὗ ὁμογνόμως ἐφανέρωσαν ὅτι ἡ Γερουσία ἐσυστήθη καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν χρῆων τὰ ὅποια τῇ ἐμπιστεύθησαν παρὰ τῶν εἰρημένων πράξεων τῆς συνόδου, ἐξέδοκε τὸ ἀκόλουθον Θεσπισμα·

Ἡ Γερουσία τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος συστηθεῖσα διὰ τοῦ τετάρτου Θεσπίσματος τῶν πρακτικῶν τῆς συνελεύσεως τελειωποιηθέντων ἐν Μεσολογγίῳ κατὰ τὴν 9. τοῦ Νοεμβρίου. 1821·

Θεωροῦσα τὸ δεύτερον τρίτον καὶ ἕβδομον ἄρθρον τοῦ εἰρημένου Θεσπίσματος τῶν πράξεων τῆς συνόδου

ψηφίζει τὰ ἀκόλουθα

αον. Ὁ ἐκλαμπρότατος Πρίγκιψ Α. Μαυροκορδάτος, Μέλος τῆς Γερουσίας μὲ ὁμοφωνίαν τῶν ψήφων, ὀνομάσθη Πρόεδρος τῆς Γερουσίας.

βον. Ὁ Κύριος Νικόλαος Λουριώτης, μὲ ὁμοφωνίαν τῶν ψήφων ὀνομάσθη Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
 ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
 ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

ΠΙΝΑΞ Β'

Ὅσ

Ἡ Χέρσα Ἑλλάς

Ἡμεῖσιν ἀξιόματα ἀντιγράμματα ὅσα εἰς τὴν
 ἑξῆς παραπάνω ἐπροσέτυτα ὑποτάξι.
 Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἑσπερίας
 Ν. Λουριώτης
 1822.

ταύτη τῇ πόλει συγκροτηθεῖσα, ἣτις ὑπέγραψε τὰ ἀξιόλογα ἐκεῖνα
 πρακτικά, τὰ ἀναφανέντα πρῶτα εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ τῆς τῶν ὀπλων
 ἀποκτηθείσης Ἐλευθερίας τῆς, ἡ Γερουσίας τῆς Δυτικῆς Χ. Ἑλλάδος
 συστηθεῖσα, ἐξέδωκε τὰ ἀκόλουθα Θεσπίσματα.

Ὁ Ἄρ

Ἐφημερίς Ποιτικῆς Ἰνῆς Δυ

εἰς ὅσα τὰ εἰς τὴν ἑφημερίδα ταύτην ἑμμερικῶς
 ἐροθούσων τοῦ ἀρχιγραμματεῦς τῆς Ἑσπερίας

εἰς Βραχυσίαν

Γερουσίας με ὁμοφωνίαν τῶν ψήφων, ὀνομάσθη Πρόεδρος τῆς Γερου-
 σίας.

6ον. Ὁ Κύριος Νικόλαος Λουριώτης, με ὁμοφωνίαν τῶν ψήφων
 ὀνομάσθη Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος.

Ε.Υ.Δ. τῆς Κ. Π.
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

γον. Τὸ παρὸν Θέσπισμα θέλει κοινοποιηθῆι τυπωθῆι καὶ βληθῆι εἰς τὰς πράξεις τῆς Γερουσίας·

Ἐδόθη ἐκ τοῦ Παλατίου τῆ 18. Νοεμβρίου 1821. εἰς Μεσολόγγιον

Α. Μαυροκορδατος Πρόεδρος
Πάνος Γαλάνης
Γεωργάκης Μαυρομάτης
Ἀναγνώστης Ἐκαραγιάνης
Ἀντώνιος Ἀναστασίου
Χριστάκης Σταΐκος
Ἀναγνώστης Μακρυσεγκοῦνας
Ἰωάννης Τρικοῦπης
Μητῆος Φραγκοῦλης

Ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἐκικρατείας
Ν. Λουριώτης.

Θέσπισμα Νο 2.

Διοικήσεις Προσωρινῆ

Ἡ Γερουσία τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος

Ἐπὶ τὴν ἀναφορὰν τοῦ ἀρχιγραμματέως Μινίστρου
 τῆς ἐκικρατείας.

Θεωρήσαντα τὰ πρακτικὰ τῆς συνειλύσεως τοῦ Μεσολογγίου τὰ τε-
 λειωθέντα τῆ 9. Νοεμβρίου, 1821.

ὁμογνόμως ψηφίζει

αον. Ὅλαι αἱ πράξεις τῆς Γερουσίας τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος θέλου
 φέρεαι διὰ τίτλον, τὸ, Διοικήσεις προσωρινῆ

βον. Ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἐκικρατείας ἐπιφορτίζεται τὴν ἐκτέλε-
 σιν τοῦ παρόντος Θεσπίματος

γ^{ον}. Τὸ παρὸν Θέσπισμα θέλει δημοσιευθῆι, τυπωθῆι καὶ βληθῆι εἰς τὰς πράξεις τῆς Γερουσίας

Ἐκ τοῦ Παλατίου ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 18. Νοεμβρίου. 1821

ἀκολουθοῦν αἱ ὑπογραφαί.

Θέσπισμα Νο 3.

Διοίκησις προσωρινή

ἡ Γερουσία τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος συστηθεῖσα διὰ τοῦ τετάρτου Θεσπίσματος τῶν πρακτικῶν τῆς συνόδου τελειοποιηθέντων ἐν Μεσολογγίῳ κατὰ τὴν 9^{ην}. τοῦ Νοεμβρίου. 1821,

θεωρήσασα τὸ τέταρτον ἄρθρον τοῦ τελευταίου Θεσπίσματος τῶν Πρακτικῶν τῆς Συνόδου·

ψηφίζει

ἄρθρον α^{ον}. τὰ πρακτικὰ τῆς συνόδου τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος τῆς συνελθοῦσης ἐν Μεσολογγίῳ θέλουσιν κοινοποιηθῆι καὶ ἐκτανθῆι εἰς ὅλας τὰς κοινότητας εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκουσι·

β^{ον}. ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος εἶναι ἐπὶ τούτῳ ἐπιφορτισμένος νὰ τὰ κοινοποιήσῃ διὰ τοῦ τόπου * καὶ νὰ τὰ διαμοιράσῃ.

γ^{ον}. τὸ παρὸν ψήφισμα θέλει κοινοποιηθῆι, τυπωθῆι καὶ βληθῆι μεταξὺ τῶν πράξεων τῆς Γερουσίας.

Ἐκ τοῦ Παλατίου. ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 18. Νοεμβρίου. 1821.

ἀκολουθοῦν αἱ ὑπογραφαί.

Θέσπισμα Νο 4.

διοίκησις προσωρινή

ἡ Γερουσία τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος συστηθεῖσα διὰ τοῦ τετάρτου Θεσπίσματος τῶν πρακτικῶν τῆς συνλεύσεως, τελειοποιηθέντων ἐν Μεσολογγίῳ κατὰ τὴν 9^{ην}. τοῦ Νοεμβρίου. 1821.

* Οὕτω καὶ εὐχὴ τύπου.

Παρατηροῦσα ὅτι ἡ θέσις τῆς πόλεως Βραχωρίου συμφέρει μᾶλλον πρὸς ὦραν ὡς ἀρμοδιωτέρα διὰ τὴν κυβέρνησιν τῶν διοικητῶν ὑποθέσεων, ὥστε νὰ ἐκτακθῶσι πρὸς ὅλα τὰ ἀνήκοντα μέρη τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, καὶ νὰ κυβερνηθῶσι τὰ τοῦ πολέμου χρεώδη·

ψηφίζει τὰ ἀκόλουθα·

α^{ον}. ἡ κατοικία τῆς Γερουσίας, ἐδιωρίσθη πρὸς ὦραν εἰς Βραχωρι μέχρι δευτέρας σκέψεως.

β^{ον}. τὸ παρὸν ψήφισμα θέλει κοινοποιηθεῖ, τυπωθεῖ, καὶ βληθεῖ εἰς τὰς πράξεις τῆς Γερουσίας.

Ἐκ τοῦ Παλατιοῦ ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 18. Νοεμβρίου. 1821.

ἀκολουθοῦν αἱ ὑπογραφαί.

Θεσπισμα Νο 28.

ἡ Γερουσία τῆς Δυτικῆς Χ. Ἑλλάδος

Θεωροῦσα τὸ δεύτερον καὶ τρίτον ἄρθρον τοῦ τετάρτου Θεσπίσματος τῶν πρακτικῶν τῆς συνελεύσεως τῶν τελειωποιηθέντων κατὰ τὴν 9. τοῦ τρέχοντος·

Θεωροῦσα ὅτι ἡ κατεπείγουσα ἀνάγκη τῶν Πολεμικῶν καὶ διοικητικῶν σχεδίων ἐπροσκόλισαν τὸν ἐκλαμπρότατον πρίγκηπα Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον πρόεδρον τῆς αὐτῆς Γερουσίας εἰς Πελοπόννησον, κατὰ τὸ παρὰ τῆς συνελεύσεως τῆς Δυτικῆς Χ. Ἑλλάδος τῆς ἐνταῦθα συγκροτηθείσης ἐκδοθὲν ἐγγραφοῦ τῶν 15. τοῦ τρέχοντος, διὰ νὰ παρευρεθῇ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀπεσταλμένων ὡς Μέλος παριστάνον τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν Γεννικὴν τοῦ Ἔθνους συνέλευσιν τὴν προβληθείσαν ἐν Ἀργεῖ·

Θεωροῦσα ὅτι διὰ τὴν Ἰδίαν ἀνάγκην τοῦ πολέμου, τὰ μέλη τῆς Γερουσίας, ὑποχρεοῦνται νὰ παρευρεθοῦν κατὰ τὸ παρὸν ὅπου ἡ παρουσία των εἶναι ἀναγκαῖα·

Θεωροῦσα ὅτι διὰ τὴν βίαν αὐτὴν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνηται·

κτικῶς ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἀντιπροέδρου, ὥστε νὰ ἀναπληροῖ τὰ τοῦ Προέδρου χρέη ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του·

Θεωροῦσα τὸ ἐπιτροπικὸν τοῦ ἐκλαμπροτάτου Προέδρου τῆς αὐτῆς ἡμέρας, παρρησιαστικῶς πρὸς ταύτην τὴν Γερουσίαν, διὰ τοῦ ὁποίου ἡ Ἐκλαμπρότης του ἐπιστήσεν ἐπιτροπὸν του τὸν κύριον Γεώργιον Πραϊδῆν, νὰ ὑπογράψῃ ἀντὶ τῆς Ἐκλαμπρότητός του·

ὁμογνωμῶνως θεσπίζει·

α^{ον}. Ὁ Κύριος Γεώργιος Πραϊδῆς ὡς ἐπιτροπος τοῦ Ἐκλαμπροτάτου Πρίγκηπος Προέδρου, εἶναι δεκτὸς εἰς τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας, καὶ θέλει παρευρίσκειται εἰς ὅλας τὰς συνελεύσεις.

β^{ον}. Ὁ αὐτὸς κύριος Γεώργιος Πραϊδῆς θέλει ἐκπληροῖ τὰ χρέη τοῦ ἐκλαμπροτάτου Προέδρου, καὶ ὑπογράφει ὅλας τὰς πράξεις τῆς Γερουσίας μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς τῆς Ἐκλαμπρότητός του, ἡ Νέας ἐπὶ τούτῳ διαταγῆς αὐτῆς.

γ^{ον}. Θέλει φερθεῖ καὶ ἡ Εὐγενεία του μετὰ τῶν λοιπῶν Γερουσιαστῶν εἰς τὴν ἐν Βραχωρίῳ θεσπισθεῖσαν προσωρινὴν κατοικίαν τῆς Γερουσίας.

δ^{ον}. Ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἐπικρατείας Μένει ἐπιφορτομένος νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν Εὐγενείαν του διὰ ὅσον ἀποβλέπει τὸ παρὸν θέσπισμα.

ε^{ον}. τὸ παρὸν θέλει δημοσιευθεῖ τυπωθεῖ καὶ Βληθῆ εἰς τὰς πράξεις τῆς Γερουσίας.

Ἐκ τοῦ Παλατίου ἐν Μισολογγίῳ τῇ 19. Νοεμβρίου. 1821.

ἀκολουθοῦν αἱ ὑπογραφαί.

τῇ 19. Νοεμβρίου.

Ὁ Ἐκλαμπρότατος Πρίγκιψ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος ἐμίσησεν σήμερον μετὰ τῶν ἀκολουθῶν του διὰ τὴν Πελοπόννησον διευθυνόμενος διὰ θαλάσσης πρὸς τὸ μέρος τῆς Πάτρας, συντροφευμένους παρὰ τῶν κυρίων Ἀλεξίου Τζιμπουράκη, Ἰωάννου Κολέτη, σπυρίδωνος Κουρκουμέλη, Ἰωάννου Πλακωτῆ, Φώτιου Καραπάνου καὶ τοῦ Καπιτάνου Φώτου Μπέμπορη ἐπιτρόπου τῶν Σουλιωτῶν, καὶ διωρι-

σμένων παρὰ τῆς ἐνταῦθα συγκροτηθείσης συνελεύσεως νὰ παρασταθῶν ἐκ μέρους τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Γεννικὴν τοῦ Ἔθνους συνέλευσιν τὴν ἐν Ἄργει τῆς Πελοποννήσου προβληθείσαν.

20 τοῦ αὐτοῦ

Χθὲς τὸ ἑσπέρας ἐμίσεισαν οἱ κύριοι Γερουσιασταὶ διευθυνόμενοι δι' Ἀνατωλικόν, ὅθεν ἔχουν ν' ἀπεράσουν διὰ Βραχῶρι, καὶ νὰ ἐπιμεληθῶν τὰς πολεμικὰς ὑποθέσεις· μαζὴ τῶν ἐμίσεισεν, καὶ ὁ ταῆρ ἀγὰς ἀμπάζης καὶ ζάτζμπέης βασιάρης ἀνεψιὸς τοῦ Ἄγου Μουχουρουτάρη, πληρεξούσιοι τῶν Ἀλβανοτουρκῶν συμμάχων μας, ὅπου ἦτον ἰδῶ ἐπὶ τούτῳ φερμένοι διὰ νὰ συσφίξουν τὴν συμμαχίαν μὲ τὸ ἑλληνικὸν Γένος καὶ ἐμελλε νὰ ἀπεράσουν εἰς Πελοπόννησον ἀλλὰ διὰ τὴν κατεπιίγουσαν τοῦ πολέμου ἀνάγκην ὀπισθοδρόμησαν διὰ τὸ στρατόπεδον μακρυνόρου, κραχθέντες ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ Ἄγου Μουχουρουτάρη. Ἐστειλλαν δὲ εἰς Πελοπόννησον πληρεξούσιον ἐπιτροπὸν τῶν ἐκ μέρους τῶν καὶ ἐκ μέρους πάντων τῶν συμμάχων Ἀλβανοτουρκῶν τὸν κύριον Μάρκον νταμηράλη· Οἱ αὐτοὶ ἀφ' οὐ ὄπισθιχθησαν φιλοφρόνως παρὰ τοῦ Ἐκλαμπροτάτου Πρίγκιπος κυρίου Α. Μαυροκορδάτου, καὶ ἐνεπλήσθησαν χαρισμάτων ἀξιολόγων, μισεύσαντες ἔλαβον παρὰ τῆς αὐτοῦ Ἐκλαμπρότητος πεντήκοντα φορτώματα ἐφόδια πολεμικὰ χάριν τῆς συμμαχίας νὰ τὰ μεταχειρισθῶσι ἐναντίον τῶν κοινῶν ἐχθρῶν.

22. τοῦ αὐτοῦ

σήμερον ἐμίσεισαν διευθυνόμενοι διὰ τὸ Βραχῶριον ὁ Κύριος Γεώργιος Πραιδῆς ἐπιτροπὸς τῆς Α. Ε. τοῦ προέδρου τῆς σεβαστῆς Γερουσίας τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, καὶ ὁ κύριος Νικόλαος Λουριώτης ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας.

Μὲ τὸ νὰ μὴ παρευρέθησαν εἰς τὴν συνέλευσιν ὁ Κύριος Γεωργάκης Μαυρομάτης ἐκ Ξηρομέρου, καὶ ὁ κύριος Κωνσταντῖνος Λογοθέτου ἐκ Βονιτζης, ἐκλέχθησαν δὲ μέλη τῆς Γερουσίας τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, εἰδοποιήθησαν διὰ τῆς ἀκολούθου ἐγκυκλείου·

Κύριε !

οἱ ἐξ' ἑκάστης τῶν ἑπαρχιῶν καὶ τμημάτων τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος κατ' ἐκλογὴν ἀποσταλέντες πληρεξούσιοι, καὶ συγκροτήσαντες τὴν

συνέλευσιν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει, ἐξελέξαντο διὰ θεσπίσματος τῆς αὐτῆς συνελεύσεως τὰ Μέλη τῆς Γερουσίας τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, ἐν οἷς συναριθμεῖται καὶ ἡ Εὐγενεία σας ὡς Μέλος παραστατικόν τοῦ τμήματος Διορισμένον διὰ τοῦ τελευταίου θεσπίσματος τῆς συνελεύσεως νὰ κοινωνήσω πρὸς τὴν Εὐγενείαν της, τὴν ἐκλογὴν μὲ τὴν ὁποῖαν ἐτιμῆθη ἡ ἀρετὴ τοῦ εὐγενοῦς ὑποκειμένου της, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ τῆς εἰπῶ ἐνταυτῷ ὅτι τὰ καθήκοντα τοῦ τιμίου ἐπαγγέλματός της τὴν προσκαλοῦν νὰ εὐρεθῇ ἐν τάχει εἰς τὰ ἰδῶ, καὶ μὲ τὸ προσῆκόν σίβας εἰμί.

Ἐν Μισσολλογγίῳ τῇ 9. Νοεμβρίου. 1821.

τῆς εὐγενείας της.

ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς συνελεύσεως

N. Λουριώτης.

Ἴδου καὶ τὸ γράμμα τῆς Πληρεξουσιώτητος τὸ ὁποῖον ἔφερον ἐλθόντες οἱ ἄνωθεν δύο τουρκοαλβανοὶ συντροφευμένοι μὲ ἔτερα δύο ὑπογεγραμμένα καὶ βουλομένα ἐν λευκῷ, τὰ ὁποῖα παρεδώθησαν τῷ Μάρκῳ δαμειράλῃ ἐπιτρόπῳ τῶν αὐτῶν διὰ νὰ συμφωνήσῃ τὴν Γενικὴν συμμαχίαν εἰς Πελοπόννησον.

Ἐκλαμπρότατε κύριε Ἀλέξανδρε Μαυροκορδάτε!

Ἐπειδὴ καὶ ἡ περίστασις τὸ ἐκάλεσε διὰ νὰ ἀνταμωθῶμεν ὅλοι μὲς ἰδῶ, καὶ νὰ ὁμιλήσωμεν διεξοδικῶς καὶ ἀδελφικῶς, περὶ τῆς παρούσης κοινῆς μας καταστάσεως καὶ νὰ δόσωμεν ἕναν ὀρθὸν δρόμον εἰς τὴν ὑπόθεσίν μας, διὰ νὰ λείψῃ εἰς τὸ ἐξῆς ἡ ἀκαταστασία, καὶ ἀσυμφωνία, ὅλοι μας τοῦρκοὶ καὶ ῥωμαῖοι οἱ κάτωθεν σημειωμένοι καὶ πάντες οἱ μεθ' ἡμῶν, ἰδέθημεν πρῶτον, μὲ τὸν ἀδιάλυτον δεσμὸν τῆς ἀδελφότητος, βάνοντας διὰ μάρτυρα τὸν ἀλάνθαστον θεόν, μὲ ἀπόφασιν στερῶν, καὶ ἀμετάτρεπτον, καὶ μὲ τὸν ἰσχυρότερον ὄρκον τῆς τιμῆς καὶ συνειδήσεως, τώρα καὶ πάντοτε νὰ μείνωμεν τοιοῦτοι, καὶ διαφορὰ ἄλλη εἰς κάθε ὑπόθεσίν μας νὰ μὴν εἶναι ἐν τῷ μέσῳ μας παρὰ μόνον ἐκείνη τῆς θρησκείας· τὰ δὲ ἄλλα πάντα νὰ εἶναι ὁμοῖα καὶ ἴσα τὸσον διὰ τοῦρκους ὡς ἀν' καὶ διὰ χριστιανούς· δεύτερον

κρίνοντας ἀκριβῶς τὰς περιστάσεις μας καθ' ὅλους τοὺς τρόπους τῆς γνώσεως καὶ ἀληθοῦς κινήσεως τῶν πραγμάτων, εἴμεθα πολλὰ ἀδύνατοι καὶ ὑστεριμένοι πάντων τῶν ἐν τῇ παρούσῃ κριτικῇ περιστάσει ἀναγκαῶν. Ὁ ἔχθρος ἡμῶν πολλὰ ἰσχυρὸς καὶ ἀδυσώπητος εἰς τὴν καθ' ἡμῶν θηριώδη του ἀπόφασιν καὶ μὲ τὰς τόσας ἀνδρείους ἀντιστάσεις μας, καὶ κατὰ διαφόρους καιροὺς περισσότερον ἐξάπτεται ἢ καθ' ἡμῶν ὀργή του, καὶ παντίοις τροποῖς μηχανεύεται τὸν ὀλεθρὸν μας, ἡμεῖς ὁμῶς διὰ τὴν στεραιοτάτην ἀπόφασιν μας, καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς τέλος τῆς σωτηρίας μας, μέλει ἀναμφιβόλως νὰ δώσωμεν τέλος τοῦτου τοῦ τρομεροῦ πολέμου, ἢ μὲ τὴν ἐλευθερίαν μας, ἢ μὲ τὴν χύσιν τῆς ὀλοῦστερινῆς σταλαγματείας τοῦ αἵματός μας. Ἀπὸ τὰ μέτρα ὅπου κοινῶς ἐπείραμεν διὰ τὰ συμφέροντά μας τὸ πρῶτον ἐστάθη τοῦτο, τὸ νὰ στείλωμαί τὸν ἀδελφὸν μας ταχῆρα ἀμπάξην καὶ ζατζμπέην βασιάρην ἀπὸ τὸ μέρος τῶν τουρκῶν, ἀπὸ δὲ τὸ μέρος τῶν Σουλιώτων τὸν καπὶ Φῶτον Μπόμπορην, μαζὴ μὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν Καπετανέων διὰ νὰ ἔλθωσι κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Ἐκκλησιότητά σας νὰ σὲ βεβαιώσουν καὶ προσωπικῶς διὰ τὴν ὑπόληψιν καὶ χρέος ὅπου κοινῶς ὅλοι μας ἔχωμεν εἰς τὴν φιλογενεῖαν σου μὲ τὴν ὅποιαν ἔκαμες καὶ κάμνεις ἀδιακόπως εἰς τὴν πατρίδα τόσας, καὶ τόσας ἐκδουλεύσεις, καὶ θυσίας, καὶ ἐνταυτῶ νὰ σὲ βεβαιώσουν ποῖον σκοπὸν τρέφομεν διὰ τὸν ἐνάρετον χαρακτήρα σου ἂν ὁ θεὸς μᾶς δώσει μίαν στιγμὴν τὴν ποθουμένην περίστασιν, αὐτοὶ ὡς πληρεξούσιοι Βακῆλιδές μας ἔχουν καὶ τὰς ὑπογραφάς μας διὰ νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ ἢ ἀρετὴ σου καὶ ἀξιώτης σου μὲ τὸν πλέον συμφερότερον τρόπον εἰς τὸ νὰ τελειώσωσι μὲ τὸ μέσον σου ὅσα κρίνει ἢ φρόνησίς σου ἀναγκαῖα καὶ συμφέροντα τῇ πατρίδι καὶ τῇ παρούσῃ περιστάσει· ἡ Βοήθεια τῆς φιλογενείας σου εἰς ταύτην τὴν περίστασιν εἶναι πλέον ἀναγκαῖα καὶ ἐπωφελικὴ ἀπὸ κάθε ἄλλην φοράν καὶ παρακαλοῦμεν θερμῶς νὰ βεβαιώσης τὰς ἐλπίδας ὅπου τρέφομεν εἰς τὸ ὄνομά σου μὲ ὅλας τὰς δυνατάς ἀποδείξεις ὅτι κινδυνεύει τὸ πᾶν ἂν δὲν προφθάσωμεν νὰ ἀπαντηθῶμεν.

Ἀπὸ τὸ πρὸς τοὺς Μεσολογγίτας καὶ Ἀνατωλικιώτας γράμμα μας βεβαιώσετε ποῖαν ἀνάγκην ἔχωμεν διὰ Μπαροῦτι, καὶ Μολύβι, μὲ τὸ νὰ εἴμεθα πάντι ὑστερημένοι. Παρακαλοῦμεν λοιπὸν νὰ τοὺς βιάσῃ σφοδρῶς διὰ νὰ κάμωσι καθὼς τοὺς γράφωμεν· νὰ μᾶς καταφθάσῃ

καὶ ἡ Ἐκλαμπρότης τῆς μὲ πεντακόσιας ὀκτῶδες ὅσον τάχιστα διὰ
 νὰ μὴν ἐμποδισθῆ ἡ ὑπόθεσις τῆς Ἀρτας εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιωφελεῖ
 περίστασιν τὴν ὁποῖαν δὲν εὐρίσκομεν ποτὲ ἂν τῶρα τὴν χάσωμεν,
 καὶ μένομεν. 29. Ὀκτωβρίου 1821. Πέτα. ~

Οἱ ἀδελφοὶ σας

* Ἄγο μουχουρντάρης

(6)

Ἐλμάς Μέντζης

(6)

Γεωργάκις Δράκου

(6)

Ἄνδρέας Ἰσκου

(6)

Ἄλεξάκις Βλαχόπουλος

(6)

Πάνος Γαλάνος

Κωνσταντῆς Καραγιάνης.

Γεωργάκις Μαυρομάτης

Ἀναγνώστης Μπαρλᾶς

Γεωργάκις Βαλτινὸς

Καροῦσος Φωτεινοῦ

ταχῆρ Ἀμπάζης

(6)

Νότης Μπότζαρης

(6)

Γεωργάκις Νικολοῦ

(6)

Γώγος Μπακόλας

(6)

Χριστάκις Σταΐκος

Κωνσταντῆνος Καραπάνου

Γιάνος Γεροθανάσις

Νικολάκις Ψελοῦ

Κότζης Μπαρλᾶς

Γεωργάκις Μαγγίνας

Γάτζης Κώστα Μαγγίνα.

Γραφὴ τοῦ ἐκλαμπροτάτου Πρίγγιπος Μαυροκορδάτου
 πρὸς τὴν ἐν Σαλώνοις συνέλευσιν.

Θεοφιλέστατοι πατέρες καὶ εὐγενέστατοι φιλοπάτριδες ἀδελφοί, οἱ
 συγκροτοῦντες τὴν συνέλευσιν εἰς Σάλωνα.

Κατὰ τὰς προλαβούσας ἀμοιβαίας εἰδοποιήσεις, συνήλθομεν κατ'
 αὐτὰς εἰς ταύτην τὴν πόλιν, ἵνα συγκροτήσωμεν τὴν συνέλευσιν τῶν
 ἐλευθέρων τούτων μερῶν, καὶ νὰ συνεννοηθῶμεν ἔπειτα τόσον μεταξὺ

* Τὸ δ σημαίνει ἐνταῦθα καὶ κατωτέρω βουῖλλα = Τ(όπος) Σ(φραγίδες).

μας, ὅσον καὶ ὁμοῦ μετὰ τῶν Πελοποννησίων. Κρίνωμεν χρέος μας νὰ σᾶς κοινοποιήσωμεν ὅτι γινομένης πρῶτον σκέψεως περὶ τῆς Πολιτικῆς διοικήσεως τὰ ὑπακείμενα ὅπου ἤθελον ἀποφασισθεῖ, θέλουν ἀπεράσει διὰ τὴν Πελοπόννησον. Ἀκολουθήσατε καὶ ἡ Αὐθεντεία σας τὸ αὐτὸ ἐν τάχει καὶ πέψατε δι' ἐκεῖ τὰ Μέλη τὰ ὅποια θέλετε ἐκλέξει ὅπου θέλωμεν συνενωθῆ διὰ νὰ σκεφθῶμεν Γεννικῶς περὶ τῆς παρουσίας καταστάσεως, καὶ νὰ ἐπιβεβαιώσωμεν τὴν συμμαχίαν μετὰ τῶν Ἀλβανῶν ἀγάδων, οἱ πληρεξούσιοι τῶν ὁποίων θέλουν ἔλθει μαζὺ μας ἐκεῖ τῇ 4 Νοεμβρίου.

Α. Μαυροκορδάτος

Ἐτερη γραφὴ τοῦ αὐτοῦ Πρίγκιπος πρὸς τοὺς προκρίτους τῆς Πελοποννήσου.

Εὐγενέστατοι καὶ φιλοπάτριδες ἀδελφοὶ κύριοι Σωτήριε Χαραλάμπους, Γεώργιε Σισίνη, Θάνε Κανακάρη, Ἀνδρέα Λόντου, Ἀνδρέα Ζαίμη, καὶ λοιποὶ·

Φθάσας εἰδὼ ὁ ἰδικὸς σας Κύριος Κασιμάτης μ' ἐπληροφόρησε τὰ αὐτῶς τρέχοντα, περὶ τῆς Γεννικῆς συνελεύσεως εἰς τὸ Ἄργος· χθὲς ἔφθασαν εἰδὼ ὁ ταῆρ Ἀγάς Ἀμπάζης, ὁ ζατζμπέης ἀδελφὸς τοῦ ἐνδόξου Ἄγου βασιάρη ἐκ μέρους τῶν ἀγάδων συμμαχῶν, Ὁ καπετάνος Φῶτος Μπόμπορης ἐκ μέρους τῶν Σουλιῶτων, οἱ κύριοι Πάνος Γαλάνης, Χριστάκις Στάϊκος, Φῶτος караπάνου, Ἀναγνώστης Καργιάνης, Ἐπαμινώντας Μαυρομάτης, Πέτρος Μπαμπινιώτης, καὶ λοιποὶ προεστώτες Βάλτου, Σηρομέριου, Βλοχοῦ Βραχωρίου, καὶ ἑτέρων μερῶν, ὅλοι πληρεξούσιοι διὰ νὰ θεωρηθῶσι τὰ κοινὰ συμφέροντα τῆς Πατρίδος. Ἐχουν παραγγελίαν νὰ ἀκούσουν τὰς Ὁρδινεῖας μου καὶ νὰ ἀπεράσουν αὐτοῦσε διὰ νὰ γένη καὶ ἡ σκέψις τοῦ συστήματος καὶ τῆς συμμαχίας κοινῇ.

Μᾶς χρειάζονται εἰδὼ δύο ἢ τρεῖς ἡμέραι διὰ νὰ σκεφθῶμεν περὶ τῶν τῆς Ῥούμηλης πραγμάτων, καὶ ἔπειτα Συντροφεύωντες τρεῖς καὶ ἐγὼ ἀπερνοῦμεν δι' αὐτοῦ διὰ νὰ γένη γενικὴ ἡ Συνέλευσις, ἄν στοχάζεσθε ὅτι ἠμποροῦμεν νὰ προφθάσωμεν, προσκείμεναι τὰς διὰ

νὰ πηγένωμεν μαζῇ εἰς τὸ Ἄργος. Εἶδὲ καὶ κρίνετε ὅτι ἐκεῖ εἶναι τὰ πάντα ἔτοιμα καὶ πρέπει νὰ πηγένεται διὰ νὰ μὴν γίνῃ ἐμπόδιον ἡμεῖς ἐρχόμεθα καὶ ἀκολουθῶς· πλὴν παρακαλῶ νὰ ἀφήσετε διαταγὰς ὅπου νὰ εὐρωμεν ἔτοιμα πενήντα ἕως ἐξήντα ἄλλογα, καὶ τροφὰς διὰ νὰ μὴν ἀργίσωμεν. Περικλείω καὶ ἴσον τοῦ πρὸς μὲ γράμματος τῶν ἀγάδων καὶ ὄλων τῶν Προεστώτων καὶ Καπετάνων, ἐξ' οὗ θέλετε πληροφορηθῆ πλεῦτον περὶ τῶν γραφομένων. Θέλων νὰ ξεκινήσω αὐτίσως τὸν ἄνθρωπον δὲν ἔχω καιρὸν νὰ γράψω οὔτε πρὸς τοὺς συγκροτοῦντας τὴν ἐν Ἄργει συνέλευσιν, οὔτε πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἐκλαμπρότατον Πρίγκηπα Καρατζᾶ· ὅθεν ἄς κοινοποιηθῶσι τὰ γραφόμενα. Θέλετε ἀκούσει ἀκόμη μὲ εὐχαρίστησιν ὅτι ἡ εἰς Σάλωνα Συνέλευσις γίνετε καὶ ὅτι ἐλπίζω ὅτι καὶ ἐκεῖθεν θέλουσιν ἔλθει ἀπεσταλμένοι εἰς Πελοπόννησον. Ἄς ἀξιώθῶ νὰ ἴδω τοῦτο, καὶ τότε θέλω λησμονήσει καὶ τοὺς κόπους καὶ τὰς πικρίας ὅσας ἰδοκίμασα μέχρι τοῦδε· τῇ 4 Ἰβρίου.

Α. Μαυροκορδάτος

Γράμμα πληρεξουσιώτητος τῆς συνελεύσεως
τοῦ Μεσολογγίου διὰ τοὺς παραστάτας αὐτῆς
εἰς τὴν ἐθνικὴν συνέλευσιν.

Μεσολόγγιον 15. Νοεμβρίου. 1821.

Ἡμεῖς οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι ἀπεσταλμένοι ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Δυτικῆς Χέρσου Ἑλλάδος διὰ νὰ ὀργανίσωμεν σύστημα προσωρινὸν τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως τῶν ἐπαρχιῶν μας, καὶ νὰ ἐκλέξωμεν τὰ Μέλλη τὰ ὅποια θέλουσιν παραστήσει τὸ μέρος τῆς Δυτικῆς Χέρσου Ἑλλάδος εἰς τὴν ἐν Ἄργει τῆς Πελοποννήσου συγκροτουμένην ἐθνικὴν συνέλευσιν, ἐκλέξαμεν καὶ ἀπεφασίσαμεν ὡς ἱκανοτέρους τούτου τοῦ Μεγάλου ἔργου, τὸν ἐξοχώτατον ἰατρὸν κύριον Ἰωάννην Κολέτην, τὸν κύρ φώτιον Καραπάνου, τὸν κύριον Ἀλέξιον Τζιμπουράκι, τὸν κύριον σφυρίδωνα κουρκουμέλη, καὶ τὸν κύριον Ἰωάννην Πλακωτὴν, σὺν τοῖς αὐτοῖς στέλλεται καὶ ὁ Γενναῖος καπῆ. Φῶτος Μπόμπουρας ἐκ μέρους τῶν Καπετάνων Σουλίου. Αἱ γνώμαι τῶν διωρισθέντων παραστάτων τῶν ἐπαρχιῶν μας εἰς τὴν ῥηθείσαν συνέλευσιν θέλουσιν

θεωρηθῆ ὡς γνώμη τῶν ἐπαρχιῶν μας ὅλων εἰς ἐνδειξιν δὲ τούτου ἐγένετο, καὶ ὑπεγράφη τὸ παρὸν μας.

ἀκολουθοῦν αἱ ὑπογραφαί.

Γραφὴ τῆς αὐτῆς συνελεύσεως Πρὸς τοὺς Πελοποννησίους

Φιλογενέστατοι Κύριοι!

Μετὰ τὸν ὀργανισμόν τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως τῆς Δυτικῆς Χέρσου Ἑλλάδος, ἔπρεπε νὰ ἐκπληρώσωμεν καὶ τὴν ἄλλην παραγγελίαν τῶν ἀποστειλάντων ἡμᾶς νὰ ἐκλέξωμεν δηλ. ἐκείνους ὅσοι ἔπρεπε νὰ διαβῶσιν εἰς Πελοπόννησον, διὰ νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν ἐν Ἀργεὶ Γενικὴν τοῦ ἔθνους συνέλευσιν, ὅθεν κοινῇ γνώμῃ ἐνεκρήθησαν, ὁ ἐξοχώτατος κύριος Ἰωάννης Κολέτης, οἱ κύριοι Φώτος Καραπάνου, Ἀλέξιος Τζημπουράκι, σπυρίδων Κουρκουμέλης, Ἰωάννης Πλακωτῆς, αἵτινες ἔρχονται παραστάται τῶν ἐλευθέρων Μερῶν τῆς Δυτικῆς Χέρσου Ἑλλάδος, διὰ νὰ συντρέξωσιν μετὰ τῶν λοιπῶν ἀπεσταλμένων τοῦ ἔθνους, εἰς τὸν διωργανισμόν συστήματος, καὶ διοικήσεως προσωρινῆς, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν εἶναι ἐλπίς νὰ εὐγῶμεν νικηταί ἀπὸ τὸν ὅποιον ἀνεδέχθημεν μέγαν ἀγῶνα.

Πολλοὶ ἐξ' ἡμῶν εἶχομεν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ διαβῶμεν καὶ οἱ ἴδιοι διὰ νὰ παρευρεθῶμεν εἰς αὐτὴν τὴν λαμπρὰν Συνέλευσιν, ἀλλ' αἱ περιστάσεις τῆς Πατρίδος μας μᾶς ἀναγκάζουν νὰ τρέξωμεν ὅλοι ὁμοῦ, διὰ νὰ προλάβωμεν τὸν ἐπαπειλοῦντα ἡμᾶς κίνδυνον, διότι ὁ ἐχθρὸς μὲ τὴν ἀλωσιν τῶν Λιθαρίτζων μὴ ἔχων χρεῖαν πολλῶν δυνάμεων διὰ νὰ κρητῆ κλεισμένον τὸ φρούριον τῶν Ἰωαννίνων θέλει ἀποφασίσει νὰ κάμη διαφόρους ἀντιπερισπασμοὺς τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ προλάβωμεν.

Ἐλπίζομεν ἡ Σύστασις τῆς προσωρινῆς Διοικήσεως καταπαύουσα τὴν ἀναρχίαν, θέλει προετοιμάσει τὰ μέσα τῆς τελείας ἐλευθερώσεώς μας καὶ ὅτι τὸ ἔθνος ὅλον γινόμενον ἐν, καὶ συγκεντριζόμενον θέλει δείξει εἰς τοὺς ἐχθροὺς καὶ εἰς ὅλλα τὰ ἄλλα ἔθνη ὅτι ἀπεφάσισε νὰ μείνῃ ἐλεύθερον.

Μεσολόγγιον τῆ 15. Νομβρίου. 1821.

ἀκολουθοῦν αἱ ὑπογραφαί

Ἐκλαμπρότατε κύριε!

Μ' ὄλον ὅπου διὰ μερικῶν καὶ κοινῶν γραμμάτων ὄλων τῶν προεστώτων καὶ Καπιτάνων τῶν ἑπαρχιῶν μας παρεκλήθης, ἀφ' οὗ μᾶς ὀδηγήσεις εἰς τὴν σύμβασιν τοῦ προσωρινοῦ ἐσωτερικοῦ διοργανισμοῦ τῆς Πατρίδος μας νὰ διέβης μετὰ τῶν ἀπεισταλμένων μας εἰς τὴν Ἐθνικὴν συνέλευσιν, καὶ μετὸν γνωστὸν τοῖς πᾶσι Πατριωτικὸν ζῆλον σου νὰ στηρίξης τὰ δίκαια τῆς Πατρίδος μας, ἡμεῖς καὶ πάλιν λαμβάνομεν τὸ θάρρος νὰ σᾶς παρακαλέσωμεν ἐκ μέρους ὄλων τῶν ἑπαρχιῶν τῆς Δυτικῆς Χέρσου Ἑλλάδος νὰ δεχθῆς τὸ νὰ φανῆς παραστάτης αὐτῆς εἰς τὴν ῥηθείσαν συνέλευσιν καὶ ὀδηγὸς τῶν λοιπῶν ἀπεισταλμένων μας.

Ὅλη ἡ Πατρίς Ἐκλαμπρότατε, κυρήττει τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν φιλογένειάν σου, ἡ Δυτικὴ ὁμως χέρσος Ἑλλάς σᾶς χρεωστεῖ ἰδιαιτέραν εὐγνωμοσύνην τῆς ὁποίας τὴν διαμαρτύρησιν δέχθητε δι' ἡμῶν τῶν διὰ βίου εὐνομόνων.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 15. Νοεμβρίου. 1821.

τῆς ὑμετέρας ἐκλαμπρότητος πρόθυμοι καὶ ἀδελφοί.

Πάνος Γαλάνης. Χριστάκης Στάϊκος

Μητζος Φραγγοῦλης Ἀναγνώστης Καραγιάννης

Κωνσταντίνος Τζεάλας. Ἀναστ. Τζεμπουράκις

Ἀντώνιος Ἀναστασίου. Δημήτριος Ἰωάννου Γεροθανάσι

Οὕτω περατοῦται ὁ μόνος περισωθεὶς πρῶτος ἀριθμὸς τοῦ Ἀχελφίου ὁ ἐκδοθεὶς ἐν Βραχωρίῳ τῇ 24 Φεβρουαρίου 1821.